

Medijska prezentacija posvajanje djece iz DR Kongo 2023.

Kekuš, Sara

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, The Faculty of Political Science / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:114:242186>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

Repository / Repozitorij:

[FPSZG repository - master's thesis of students of political science and journalism / postgraduate specialist studies / dissertations](#)

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Diplomski studij novinarstva

Sara Kekuš

MEDIJSKA PREZENTACIJA POSVOJENJA DJECE IZ DR KONGO 2023.
DIPLOMSKI RAD

Zagreb
Rujan, 2024.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Diplomski studij novinarstva

MEDIJSKA PREZENTACIJA POSVOJENJA DJECE IZ DR KONGO 2023.
DIPLOMSKI RAD

Mentor: izv. prof. dr.sc. Boris Beck

Studentica: Sara Kekuš

Zagreb
Rujan, 2024.

Izjava o autorstvu:

Izjavljujem da sam diplomski rad Medijska prezentacija posvojenja djece iz DR Kongo 2023., koji sam predala na ocjenu mentoru izv. prof. dr.sc. Borisu Becku, napisala samostalno i da je u potpunosti riječ o mojem autorskom radu. Također izjavljujem da dotični rad nije objavljen ni korišten u svrhe ispunjenja nastavnih obveza na ovom ili nekom drugom učilištu te da na temelju njega nisam stekla ECTS bodove. Također izjavljujem da sam u radu poštovala etička pravila znanstvenog i akademskog rada, a posebno članke 16-19. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

Sara Kekuš

ZAHVALA

Hvala mojoj hrabroj i snažnoj majci koja me motivira svojim primjerom cijeli život i koja mi je poklonila ključ koji otvara sva vrata ovoga svijeta. Volim te.

Bako, nadam se da si i ti ponosna tamo gore.

Profesoru Borisu Becku koji je vjerovao u mene i cijeli proces učinio jednom predivnom uspomenom. Hvala što od prvog dana na FPZG-u, sve do danas, pokazujete svojim primjerom što znači definicija pravog profesora za pamćenje.

Mojoj najdražoj kumi Ivoni i Verici, koje su mi od kolijevke podrška otvorenih ruku.

Mojoj prijateljici Kristini (koja je u isto vrijeme pisala svoj diplomski) bez koje ne bih mogla imati fokus kakav sam imala. Pomogli su nam svi ti reelovi i energetska pića očito.

Mojim kolegama Loreni, Mislavu, Marinu i Antoniju koji su mi postali prijatelji i bez kojih ovaj studentski život ne bi bio zabavan i potpun.

Joletu, koji ima poseban dar nazvati me neočekivano i uvijek pronaći prave riječi.

Jednoj posebnoj osobi, S. Uz tebe sve loše nestane. Hvala ti.

Svima koji su doprinijeli da ovaj san postane stvarnost. Znate tko ste.

I na kraju, ovaj rad posvećujem mlađoj Sari koja je, kao i sada, živjela u budućnosti i vizualizirala ovaj trenutak još u osnovnoj školi. Uspjele smo, mala!

POPIS FOTOGRAFIJA

Fotografija 1: Policija i gitarist Hladnog piva

Fotografija 2: Policijski automobil

Fotografija 3: Gitarist Hladnog piva

Fotografija 4: Uhićeni Noah Kraljević nekada i sada

Fotografija 5: Članovi stranke Možemo i Igor Peternel

Fotografija 6: Afrički policajac uz pošiljku

Fotografija 7: Djeca u Africi i ministar Marin Piletić

Fotografija 8: Snimke zaslona komentara na društvenim mrežama

Fotografija 9: Hrvatski parovi ispred policijskog vozila

Fotografija 10: Uhićeni Hrvati u Zambiji

Fotografija 11: Andrej Plenković i hrvatski par

Fotografija 12: Uhićeni hrvatski parovi u Zambiji ispred zgrade

Fotografija 13: Ivan Pernar u Zambiji ispred suda

Fotografija 14: Sandra Benčić i Ivan Pernar

Fotografija 15: Mile Kekin

Fotografija 16: Čekanje odluke zambijskog suda

Fotografija 17: Ivan Pernar

Fotografija 18: Hrvatski parovi u Zambiji

Fotografija 19: Hrvatski par u Zambiji

Fotografija 20: Članovi Vlade, Hrvati u Zambiji

Fotografija 21: Nezadovoljstvo presudom

Fotografija 22: 4 hrvatska para

Fotografija 23: Parovi ulaze u autobus

Fotografija 24: Dario Klasić i Tomislav Bošnjak

Sadržaj

1. UVOD.....	2
2. TEORIJSKI OKVIR.....	3
2.1. Definicija analize narativa	3
2.2. Medijska reprezentacija i <i>Framing</i>	4
2.3. Medijska ideologija i orijentacija.....	7
3. ZAKONI O POSVAJANJU DJECE U HRVATSKOJ	10
3.1. Posvajanje u DR Kongo.....	12
4. ZAKONI I PROPISI KOJI ŠTITE PRAVA DJECE U MEDIJIMA	13
4.1. Zakon o medijima i elektroničkim medijima.....	13
4.2. Kodeks časti hrvatskih novinara	13
4.3. UNICEF-ove smjernice	16
5. NARATIVNE STRATEGIJE U NASLOVIMA	19
5.1. Cilj i uzorak.....	21
5.2. Metoda analize narativa	21
5.3. Analiza naslova.....	22
5.4. Analiza fotografija	31
6. ZAKLJUČAK.....	64
7. POPIS LITERATURE	67
8. SAŽETAK	68

1. UVOD

Tema ovog rada je analiza medijskog izvještavanja o slučaju „Zambija“, s posebnim fokusom na portale Narod.hr, Index.hr i Jutarnji list. Cilj je istražiti kako se različiti mediji pozicioniraju u svojim izvještajima, s naglaskom na razlike u naslovima, tonovima i narativnim strategijama. U radu se koristi kvalitativna metoda analize narativa kako bi se identificirale temeljne razlike u pristupu lijevo i desno orijentiranih medija prema istom događaju. Analiziraju se tonovi naslova, ključne riječi, kao i opći pristup prikazivanja informacija. Fokus rada je na usporedbi teme između lijevih i desnih medija u razdoblju od prosinca 2022. do lipnja 2023. godine. Istraživanje je podijeljeno u analizu naslova i analizu fotografija te se gleda njihov suodnos. „Prilikom objavljivanja programa pružatelji medijskih usluga dužni su posvetiti posebnu pažnju zaštiti prava i dostojanstva maloljetnika, naročito vodeći računa o potrebi da se maloljetnicima osigura prikladno okruženje za rast i razvoj“, stoji u Zakonu o elektroničkim medijima. Kroz analizu narativa, u radu će se razjasniti kako su navedeni mediji prikazali događaje povezane s posvajanjem djece te koje su informacije i perspektive dominirale u izvještavanju.

Analiza narativa omogućuje detaljno ispitivanje kako novinari konstruiraju priče i koje informacije stavljaju u prvi plan, što može značajno utjecati na razumijevanje i reakciju čitatelja. Istraživanje će se usredotočiti na to kako su navedeni portali interpretirali i predstavili ovaj slučaj te nastojati identificirati moguće pristranosti i snažne utjecaje na percepciju javnosti. Osvrnut će se i na hrvatske te zambijske zakone o posvajanju djece. Ovaj rad doprinosi razumijevanju uloge medija u oblikovanju percepcije i javnog diskursa, kao i potencijalnom utjecaju na politiku i praksu u području dječjih prava i međunarodnog posvajanja.

2. TEORIJSKI OKVIR

2.1. Definicija analize narativa

„Narativ je lanac događaja u uzočno-posljedičnoj vezi koji se događaju u vremenu i prostoru“ (Bordwell i Thompson, 1990: 55; prema Gillespie i Toynbee, 2006:81). Narativ je priča koja ima početak, kulminaciju i kraj. „Sve priče prate jezgru narativnog obrasca prema kojem je pomak od originala i relativno stabilne situacije prema nekoj drugoj drugačije stabilnoj situaciji isprekidan serijama smetnji, komplikacija i prepreka“ (Gillespie i Toynbee, 2006:97). Fokus same analize narativa je ustvrditi kako tekst funkcionira, odnosno na koji se način u tekstu stvara smisljena cjelina te koji elementi narativa u tome sudjeluju. Prije svega je naglasak na to kako se uz pomoć tih elemenata stvara koherentna cjelina i prenosi priča. Narativ ima svoj početak i kraj, on je priča pomoću koje je konstruiran određeni medijski sadržaj (Gillespie i Toynbee, 2006:81). Gillespie navodi razloge zašto pročitavati narativ: 1) narativ proučavamo kako bismo shvatili kako mediji konstruiraju naše znanje o svijetu, 2) proučavanjem narativa možemo shvatiti odnose moći u društvu, čije se priče pričaju, a čije ne, 3) proučavamo narativ jer nam on pruža uvid u društvene promjene, te 4) proučavamo ga jer nam pruža zadovoljstvo i ugodu slušanja priče (Gillespie i Toynbee, 2006:83). Kada se govori o strukturi narativa, važno je istaknuti Tzvetana Todorova i njegovu shemu dijelova narativa (Todorov, 1977/1971, prema Gillespie i Toynbee, 2006:97). Prema Todorovu, svaki narativ sadrži slijedeće sastavne dijelove: uvod, prijelom, zaplet, vrhunac i rasplet. Za prijelaz iz jednog u iduće stanje zaslužni su ključni događaji u priči. U većini narativa, ističe Todorov, neko početno stanje narušava neki problem. Kako se radnja odvija, taj problem se nastoji riješiti kako bi se ponovo došlo u prvotno stanje. Gillespie pritom tvrdi kako je u analizi narativa važno posebnu pažnju posvetiti tom problemu koji narušava početno stanje te usporediti početno i završno stanje u priči (Gillespie i Toynbee, 2006:98). Todorovljeva struktura narativa prvenstveno funkcionira kad se odnosi na filmove, serije, priče, drame i romane, ali može se primijeniti na bilo koji medijski tekst, pa tako i na televizijski prilog. Narativ se prvenstveno ostvaruje u interakciji onog koji priču priča i onog koji je sluša (Gillespie i Toynbee, 2006: 82). Značenje nekog medijskog teksta nastaje u toj interakciji, u prijenosu

autorove priče kroz simbole, znakove i različite kulturne kodove i u shvaćanju te poruke kod onog koji je prima.

Karen McIntyre (2015) objedinila je brojne efekte negativnih vijesti na gledatelje: „Negativne vijesti mogu smanjiti pomaganje drugim osobama, umanjiti toleranciju, smanjiti percepciju dobronamjernosti društva, umanjiti procjenu stranaca i potaknuti depresiju i osjećaj bespomoćnosti (Galician i Vestre, 1987; Veitch i Griffitt, 1976). Trussler i Soroka (2014) ističu kako se istraživanja negativnosti vijesti češće baziraju na samom sadržaju medijskih poruka, a rijetko na načinu na koji publike taj sadržaj konzumiraju. Autori spominju pojam pristranosti negativnosti (negativity bias), po kojem ljudi imaju tendenciju da negativnim informacijama pripisu veću vrijednost i važnost nego pozitivnima. Trussler i Soroka tvrde kako su ljudi „najčešće blago optimistični; negativne vijesti su zato više udaljene od naših očekivanja nego pozitivne informacije; i zato negativne informacije vidimo kao devijantne i potencijalno korisnije“ (Trussler i Soroka, 2014: 363).

2.2. Medijska reprezentacija i *Framing*

Višegodišnjim istraživanjima medijskog uokviravanja, različiti autori iznosili su svoje definicije te teorije. Reese i suradnici (2001) iznose nekoliko najkorištenijih definicija. U prvome redu spominje se definicija koja kaže da „uokviriti znači odabrati neke aspekte percipirane stvarnosti i učiniti ih istaknutijima u komunikacijskom tekstu, na takav način da promiču definiciju određenog problema, uzročnu interpretaciju, moralnu procjenu i/ili preporuku liječenja“. Prema Robertu M. Entmanu i dr. (2009:175), možemo pronaći mnogo različitih definicija, no postoje dva osnovna smjera. Prvi smjer uokvirivanja vidljiv je u citiranoj Gamsonovoj i Modiglianijevoj definiciji. Drugi smjer specificira što okviri rade, primjerice definiraju probleme, donose moralne prosudbe i ostalo.

Gamson i Modigliani su okvir definirali kao „središnju organizacijsku ideju za davanje smisla relevantnim događajima, sugerirajući o čemu se radi“ (Reese, Gandy i Grant, 2001: 10). „Teoretski pristup uokvirivanja ne tiče se samo novinarova odabira vijesti nego fungira i kao poveznica s teorijama odabira vijesti i njihova utjecaja na publiku, jer i recipijenti koriste postojeće

interpretacijske okvire, odnosno razvijaju nove okvire na temelju izvještavanja” (Kuncik, Zipfel, 2006:148). U ovom kontekstu, navodi se studija europske politike autora Semetko i Valkenburga koji definiraju pet generičkih okvira: sukob, ljudski interes, ekonomske posljedice, moral i odgovornost. Reese i suradnici (2001) spominju i jednostavniju definiciju koja tvrdi da se „koncept uokvirivanja odnosi na suptilne izmjene u iskazu ili predstavljanju problema” (2001:10). Prema Entmanu i suradnicima (2009: 176), procesi uokvirivanja odvijaju se na četiri razine: u kulturi, u svijesti elita i profesionalnih političkih komunikatora, u tekstovima priopćenja te u svijesti pojedinih građana.

Michael Kuncik i Astrid Zipfel (2006:147) framing koncept definiraju kao teorijski pristup koji se bavi novinarskim odabirom vijesti i pri tome pokušava objasniti i njihovu stabilnost i njihove promjene. „Uokvirivanje se bavi načinom na koji se interesi, komunikatori, izvori i kultura kombiniraju kako bi dali koherentne načine razumijevanja svijeta, koji se razvijaju korištenjem svih dostupnih verbalnih i vizualnih simboličkih izvora” (Reese, Gandy, Grant, 2001:10). Prema Kuncik i Zipfel (2006:148), uz odabir vijesti u užem smislu, jer novinari usmjeravaju pozornost na događaje koji se uklapaju u njihov referentni okvir, teorija uokvirivanja odnosi se i na strukturiranje vijesti, odnosno na prikaz događaja, jer novinari ističu aspekte događaja koji su u suglasju s važnim sastavnim dijelom interpretacijskih okvira.

Tankard i suradnici (1991), kako navode Reese, Gandy i Grant (2001:10), smatraju da je okvir središnja organizacijska ideja za sadržaj vijesti koja daje kontekst i sugerira o čemu se radi korištenjem odabira, naglašavanja, isključivanja i razrade. Reese i suradnici (2001) predložili su i vlastitu definiciju teorije uokvirivanja, odnosno samih okvira te ih definiraju kao „organizacijska načela koja su društveno podijeljena i postojana tijekom vremena, koja simbolično djeluju na smisleno strukturiranje društvenog svijeta” (Reese, Gandy i Grant, 2001:11). Prema Entmanu i suradnicima (2009:176), potrebno je razlikovati okvire koji su specifični za određeni problem i generičke okvire.

Robert M. Entman, Jörg Matthes i Lynn Pellicano (2009:175) navode kako su znanstvenici daleko od dogovora o tome koja je točna definicija „okvira” ili „uokvirivanja”. Iz svega navedenog, nakon što se pokazalo da ključni događaji mogu promijeniti novinarski referentni okvir, Kuncik i Zipfel (2006:150) navode pitanje o tome što se događa s interpretacijskim okvirima ako ključnih događaja

nema. Tankard i suradnici (1991) također navode nekoliko čimbenika koji uzrokuju promjenu interpretacijskog okvira. Opću promjenu vrijednosnog sustava ili promjenu ideologije vijesti navode kao dugoročne promjene. Prema Kuncik i Zipfel (2006:148) okviri su obrasci interpretacije koji nam pomažu pri smislenu svrstavanju novih događaja i informacija i njihovoj učinkovitoj preradi.

Kuncik i Zipfel (2006: 148) spominju uokvirivanje i u kontekstu novinarskog strukturiranja događaja u značenjske cjeline medijskih sadržaja, ali i objektivne prerade medijskih sadržaja recipijentata. Na ovo se nadovezuje jedan od najčešćih citata autora Gitlina koji je okvire promatrao kao „trajne obrasce spoznaje, interpretacije i prezentacije, odabira, naglašavanja i isključivanja, pomoću kojih osobe koje rukuju simbolima rutinski organiziraju diskurs.” (Reese, Gandy, Grant, 2001:11). Kuncik i Zipfel (2006:148) u svojim su ranijim djelima definirali četiri mjesta na kojima okviri zadiru u proces odabira vijesti. Prema njima, okviri određuju koja će događanja novinar shvatiti kao događaj, koje će aspekte nekog događaja odabrati za izvještavanje, u koji će tematski kontekst taj događaj smjestiti i kako će odrediti vrijednost vijesti o događaju. Uz to, Kuncik i Zipfel (2006:149) ističu kako se u procesu uokvirivanja mora vidjeti razlika između rutinskog informiranja i informiranja o izvanrednim događajima.

Chong i Druckman (2007:110) navode da način na koji okviri u komunikaciji nastaju i zbunjuje istraživače. Prema Robertu M. Entmanu, Jörgu Matthesu i Lynnu Pellicanu (2009:176), prilikom korištenja takvih preciznijih definicija, potrebno je razlikovati okvire koji su specifični za određeni problem i generičke okvire. Reese i suradnici (2001:11) navode da je ideja da su uokvirivanje i okviri primarni načini pomoću kojih ljudi shvaćaju komplicirani svijet oko sebe nastala zbog dvojice znanstvenika, Gregoryja Batesona i Ervinga Goffmana. Chong i Druckman (2007:110) također navode dvije vrste okvira, odnosno okvire u komunikaciji i okvire u mislima, koji zajedno stvaraju potpuni učinak okvira.

Prema Kuncik i Zipfel (2006:149), ključni događaji također imaju utjecaj na interpretacijske okvire. Kuncik i Zipfel (2006:148) dalje navode i vidljivost promjene novinarskih kriterija selekcije nakon izvanrednih događaja. Reese i suradnici (2001) spominju i Hertoga i McLeoda za koje kažu da su primijetili kako uokvirivanje događaja igra ključnu ulogu u načinu na koji mediji određuju relevantnost informacija.

„Uokvirivanje se odnosi na proces kojim ljudi razvijaju određenu konceptualizaciju problema ili preusmjeravaju svoje razmišljanje o njemu” (Chong i Druckman, 2007:104). Navode i kako se uokvirivanjem organizira svakodnevna stvarnost. Prema Kuncik i Zipfel (2006:148) proces uokvirivanja znači davanje značaja određenim dijelovima realnosti, dok se druge ne spominje. Autori dalje navode kako se cijeli proces može odvijati svjesno ili nesvjesno. Nadalje, Kuncik i Zipfel (2006:148) spominju i definiciju tankarda i suradnika koji kažu da je okvir središnja organizacijska ideja za sadržaj vijesti koja daje kontekst i sugerira o čemu se radi korištenjem odabira, naglašavanja, isključivanja i razrade.

Prema Kuncik i Zipfel (2006:148), mediji su percipirani kao „čuvari društva”. Kod novinara je prisutna tendencija zaštite kulturnih vrijednosti, što se može uočiti u uokvirivanju. Chong i Druckman (2007:104) dodaju kako „okviri u komunikaciji” organiziraju svakodnevnu stvarnost u cilju promicanja određene definicije i interpretacije političkih pitanja. Dijakronijska priroda uokvirivanja odnosi se na činjenicu da okviri ne moraju nužno proizaći iz pojedinačnih poruka, već mogu biti rezultat kolektivne percepcije i interpretacije u komunikaciji koja se s vremenom razvija (Entman, Matthes i Pellicano, 2009:177). Prema Entmanu i suradnicima (2009:179), strateško uokvirivanje ne odnosi se samo na komunikaciju vlastitog okvira, nego i na natjecanje s okvirima drugih komunikatora. Shodno tome, novinarsko uokvirivanje definira obradu informacija i produkciju teksta, što ga čini ključnim elementom novinarskog rada.

2.3. Medijska ideologija i orijentacija

Medijska ideologija odnosi se na sustav vrijednosti, stavova i vjerovanja koji oblikuju način na koji mediji prezentiraju informacije, interpretiraju događaje i izvještavaju o različitim temama. Prema Hallinu i Manciniju (2004), mediji su nerijetko povezani s političkim ideologijama te se dijele na lijevo orijentirane, koji su skloni socijalno-liberalnim vrijednostima, i desno orijentirane, koji podupiru konzervativne stavove. Takva podjela može značajno utjecati na način na koji mediji izvještavaju o osjetljivim temama, poput posvajanja djece, posebno u kontekstu istospolnih parova, što je tema ovog diplomskog rada.

Lijevo orijentirani mediji često zastupaju progresivne stavove i promoviraju društvenu jednakost, ljudska prava i liberalne vrijednosti. Prema istraživanjima, lijevi mediji imaju tendenciju favorizirati teme koje uključuju socijalnu pravdu, zaštitu prava manjina i društvenu inkluziju. U kontekstu posvajanja djece, pogotovo kada se radi o istospolnim parovima, lijevi mediji najčešće ističu važnost jednakosti i borbe protiv diskriminacije. Oni često promoviraju narativ da su svi parovi, bez obzira na spolnu orijentaciju, jednako sposobni pružiti ljubav i stabilnost djetetu.

S druge strane, desno orijentirani mediji često zagovaraju tradicionalne vrijednosti, nacionalni identitet i konzervativne stavove prema obitelji i društvenim pitanjima. Prema istraživanjima, desni mediji imaju tendenciju naglašavati važnost tradicionalne obitelji, definirane kao zajednica muškarca i žene. Kada se radi o posvajanju djece, desni mediji često izražavaju zabrinutost o utjecaju istospolnih parova na djecu te potencijalne socijalne posljedice takvih obitelji. Oni često promoviraju narativ koji podržava tradicionalne obiteljske vrijednosti i izražavaju sumnju u sposobnost istospolnih parova da odgajaju djecu na „tradicionalno ispravan“ način.

Razlike između lijevih i desnih medija u pristupu temama kao što je posvajanje djece kod istospolnih parova, često su vidljive u načinu prezentacije informacija i izboru izvora. Lijeви mediji obično ističu istraživanja koja podržavaju pozitivne ishode za djecu u istospolnim obiteljima, dok desni mediji često daju prednost izvorima i istraživanjima koja ukazuju na moguće negativne posljedice.

U Republici Hrvatskoj, prema istraživanju Zrinščaka i Črpića (2016), većina portala ima desnu političku orijentaciju, što odražava širi društveni i politički kontekst zemlje, gdje su konzervativne vrijednosti i tradicija duboko ukorijenjeni. Prema ovom istraživanju, oko 60% medijskih portala u Hrvatskoj ima desnu orijentaciju, dok je približno 30% portala lijevo orijentirano, a preostalih 10% portala ima neutralnu ili centrističku poziciju.

Kada se razmatra medijsko pokrivanje posvajanja djece kod istospolnih parova, vidljivo je da lijevi i desni mediji imaju različite pristupe. Lijevi mediji u Hrvatskoj, iako u manjini, često izvještavaju o ovom pitanju kroz prizmu ljudskih prava i jednakosti, dok desni mediji, koji su dominantni, naglašavaju tradicionalne vrijednosti i potencijalne rizike za društvo. Ovakva polarizacija može značajno utjecati na javno mnijenje i političke odluke o pravima istospolnih parova na posvajanje

djece. Medijska ideologija i orijentacija igraju ključnu ulogu u oblikovanju načina na koji se određene teme, poput posvajanja djece, prezentiraju javnosti. U hrvatskom kontekstu, dominacija desnih medija može predstavljati izazov za promicanje jednakosti i prava manjina, uključujući i pravo istospolnih parova na posvajanje djece. U tom smislu, mediji ne samo da informiraju, već i oblikuju društveni diskurs i utječu na stvaranje politike.

3. ZAKONI O POSVAJANJU DJECE U HRVATSKOJ

Posvojenje je poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta, a regulirano je Obiteljskim zakonom (Narodne novine 103/15), i to u Četvrtom dijelu – Posvojenje, u člancima 180. do 217.10. Obiteljskim zakonom iz 2003. godine prestaje razdioba posvojenja na srodničko i roditeljsko posvojenje koje je do tada propisivao Obiteljski zakon iz 1998. godine. Za zakone o posvajanju djece u Hrvatskoj, postupak započinje podnošenjem zahtjeva u lokalni Centar za socijalnu skrb. Potencijalni posvojitelji moraju proći kroz nekoliko faza, uključujući stručnu procjenu i pripremu, koja uključuje obavezno pohađanje škole za posvojitelje. Nakon stručne procjene, Centar za socijalnu skrb odabire najprikladnijeg posvojitelja u skladu s potrebama djeteta. Posvajanje se formalizira nakon što se potvrdi da je odabrani posvojitelj u najboljem interesu djeteta.

Nakon velikih promjena u devedesetim te stjecanjem neovisnosti i suverenosti, Republika Hrvatska donosi novi Ustav 1990. godine, te niz novih zakonskih propisa. Među ostalim i Obiteljski zakon Republike Hrvatske na kraju 1998. koji uvodi broje novosti u pravnom institutu posvojenja.

Da bi došlo do posvojenja, moraju biti ispunjeni određeni uvjeti propisani Obiteljskim zakonom, konkretno člancima 181-187. Ovi uvjeti dijele se u dvije glavne skupine:

- Uvjeti s obzirom na dijete (pasivna adoptivna sposobnost)
- Uvjeti s obzirom na posvojitelje (aktivna adoptivna sposobnost)

Kod posvojenja, dijete mora biti središte pozornosti. Da bi dijete uopće moglo sudjelovati u postupku posvojenja, određeni uvjeti moraju biti zadovoljeni kako bi se dijete moglo posvojiti. Kada su ovi uvjeti zadovoljeni, možemo govoriti o postojanju pasivne adoptivne sposobnosti.

Prvi uvjet je da dijete koje se posvaja mora fizički i pravno postojati, što znači da mora biti subjekt prava. Hrvatsko pravo ne priznaje prenatalno posvojenje, odnosno posvojenje djeteta koje je začeto, ali još nije rođeno. Prema hrvatskim zakonima, nije dopušteno posvojiti nerođeno dijete. Dodatno, mora proći najmanje šest tjedana od rođenja djeteta prije nego ono može biti posvojeno.

Ova odredba je uvedena kako bi se spriječile impulzivne i nepromišljene odluke, što je nerijetko odluka mladih ljudi.

Drugi uvjet je da potencijalni posvojenik mora biti maloljetna osoba. Svrha posvojenja temelji se na pružanju pravne i obiteljske zaštite djetetu koje je ostalo bez odgovarajuće roditeljske skrbi. To može uključivati slučajeve kada je dijete napušteno, kada su roditelji nepoznati ili kada su roditelji lišeni roditeljske skrbi zbog razloga propisanih zakonom. Iako hrvatski zakon dopušta posvojenje samo maloljetne djece, posvojenje odraslih osoba nije nepoznato u nekim europskim zemljama poput Francuske i Švicarske. Posvojenje se može odobriti samo ako je u najboljem interesu djeteta. Hrvatski Zavod za socijalni rad odgovoran je za procjenu prikladnosti posvojenja u odnosu na dobrobit djeteta, procjenu podobnosti djeteta za posvojenje, kao i koristi koje bi posvojenje donijelo djetetu. U Obiteljskom zakonu, kao ni u većini međunarodnih propisa, u dijelu koji regulira posvojenje ne navode se gornje dobne granice za posvojitelje. U interesu je svih da odnos zasnovan posvojenjem odgovara roditeljskom odnosu te se želi postići da posvojitelj bude u životnoj dobi koja je optimalna i za roditeljstvo. Zadaća je Zavoda za socijalni rad osigurati da posvojenje bude u najboljem interesu djeteta pa tako i glede dobi posvojitelja. Dijete mogu posvojiti bračni i izvanbračni drugovi zajednički, jedan bračni ili izvanbračni drug ako je drugi bračni ili izvanbračni drug roditelj ili posvojitelj djeteta, jedan bračni, odnosno izvanbračni drug uz pristanak drugog bračnog, odnosno izvanbračnog druga te osoba koja nije u braku ili izvanbračnoj zajednici. Tek izmjenama zakona koje su stupile na snagu 2015. godine, izvanbračni drugovi mogu posvojiti zajednički. Posvojitelj je u pravilu hrvatski državljanin. Samo iznimno to može biti i strani državljanin ako je to u najboljem interesu djeteta. Da bi posvojenje bilo zasnovano između stranih državljana, bilo da su posvojenik ili posvojitelj, mora se dobiti odobrenje ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi. Da posvojitelj bude strani državljanin bi trebalo biti samo alternativno rješenje. O tome nam govori i Konvencija o pravima djeteta koja ga spominje kao zamjenski oblik skrbi za dijete. Roditelje koji odbijaju dati svoj pristanak na posvojenje njihovog djeteta će Zavod za socijalni rad prvo upozoriti da njihov pristanak može biti nadomješten odlukom suda i to po proteku roka od tri mjeseca od davanja upozorenja. Roditeljski pristanak se može opozvati u roku od 30 dana od potpisivanja zapisnika o pristanku na posvojenje. Potpisivanjem, odnosno davanjem pristanka roditelja, gubi se pravo na ostvarivanje roditeljske skrbi, a Zavod za socijalni rad preuzima dijete i stavlja ga pod skrbništvo.

U 2023. godini, prema podacima dobivenim iz Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, u Hrvatskoj je posvojeno ukupno 168 djece. Godinu ranije, posvojeno je njih 196.

3.1. Posvajanje u DR Kongo

Što se tiče zakona o posvajanju djece u Demokratskoj Republici Kongo i Zambiji, procedure su različite i često složenije zbog međunarodnih aspekata. U obje zemlje, postupci su podložni rigoroznim provjerama i često uključuju zahtjeve za dodatne dokumente i procjene, uključujući sigurnosne provjere i intervju s potencijalnim posvojiteljima. Međunarodna posvojenja iz ovih zemalja mogu trajati dulje i uključivati dodatne korake kako bi se osiguralo poštivanje međunarodnih pravila i zakona o zaštiti djece. DR Kongo nije potpisnica Konvencije za zaštitu djece u vezi s međunarodnim posvojenjem, takozvane Haške konvencije, rečeno je na Haaškoj konferenciji o privatnom međunarodnom pravu (HCCH). U toj zemlji zabranjeno je posvajanje djece istospolnim parovima. Potencijalni posvojitelji moraju imati minimalno 18 godina i biti najmanje 15 godina stariji od djeteta koje žele posvojiti. Nema maksimalne dobne granice za postati posvojitelj u DR Kongo. Ako dijete želi posvojiti bračni par, uvjet te zemlje je da su muž i žena u braku najmanje pet godina, stoji u U.S. Department of State (2021).

4. ZAKONI I PROPISI KOJI ŠTITE PRAVA DJECE U MEDIJIMA

4.1. Zakon o medijima i elektroničkim medijima

Zakon o elektroničkim medijima Republike Hrvatske ključni je pravni okvir koji regulira djelovanje elektroničkih medija u zemlji, uključujući televiziju, radio, internetske portale i druge digitalne platforme. Cilj zakona je osigurati slobodu izražavanja, pluralizam medija, zaštitu ljudskih prava i dostojanstva te promicati odgovorno i etičko novinarstvo. Posebna pažnja posvećena je zaštiti maloljetnika u medijskom sadržaju, s naglaskom na sprječavanje njihovog iskorištavanja ili izlaganja neprikladnim sadržajima.

Zakon o elektroničkim medijima (Narodne novine, br. 153/09, 84/11, 94/13, 136/13, 15/13, 153/14, 94/18, 42/20, 114/22) sadrži odredbe koje štite prava djece.

Članak 19.

- „Nakladnici su dužni poštovati ljudska prava i temeljne slobode, dostojanstvo, osobni integritet te pravo na privatnost i druge osobne vrijednosti, a posebno maloljetnika.“

Članak 27.

- „U audiovizualnim programima zabranjeno je objavljivanje podataka koji omogućuju identifikaciju maloljetnika uključenih u događaje koji su u interesu javnosti, a koji bi mogli štetiti njihovom integritetu.“

Članak 29.

- „Zabranjeno je neopravdano prikazivati maloljetnike u opasnim situacijama.“

Članak 32.

- „Zabranjeno je emitiranje sadržaja u kojem se zloupotrebljavaju maloljetnici ili ih se prikazuje na ponižavajući ili degradirajući način.“

4.2. Kodeks časti hrvatskih novinara

Kodeks časti hrvatskih novinara temeljni je etički dokument koji definira profesionalne i moralne standarde koje bi svaki novinar u Hrvatskoj trebao slijediti. Usvojen je od Hrvatskog novinarskog društva (HND) i služi kao vodič za odgovorno i etično novinarstvo u skladu s načelima slobode medija, poštivanja ljudskih prava i dostojanstva svakog pojedinca. Kodeks časti hrvatskih novinara naglašava važnost objektivnosti, točnosti i poštenja u izvještavanju, dok istovremeno štiti pravo javnosti na informiranost.

Kodeks također ima ključnu ulogu u osiguravanju poštivanja prava djece i maloljetnika u medijskom izvještavanju, čime se novinare potiče na odgovorno i pažljivo izvještavanje o osjetljivim temama koje uključuju djecu. Kroz niz odredbi, Kodeks postavlja standarde za zaštitu privatnosti, dostojanstva i integriteta djece te naglašava kako je interes djeteta uvijek na prvom mjestu.

Članak 4.

- „Novinari su dužni štiti privatnost izvora informacija i poštovati njihovu anonimnost ako to izričito zahtijevaju. Posebno je važno zaštititi anonimnost maloljetnika koji se spominju u novinarskim priložima.“
- „Novinari moraju biti svjesni da objavljivanje identiteta maloljetnika može imati dugoročne posljedice na njihov život i razvoj.“

Ovaj članak naglašava važnost zaštite privatnosti izvora informacija, s posebnim naglaskom na maloljetnike. Kada novinari izvještavaju o djeci, moraju biti svjesni da objavljivanje njihovog identiteta može imati ozbiljne i dugoročne posljedice. Zbog toga je potrebno posebno paziti na zaštitu njihove anonimnosti, kako bi se spriječila svaka potencijalna šteta.

Članak 5.

- „Novinari moraju poštovati presumpciju nevinosti i izbjegavati preuranjeno optuživanje osoba koje su predmetom novinarskih priloga, što se posebno odnosi na djecu i maloljetnike.“
- „Kada je dijete uključeno u kazneni postupak, novinari moraju voditi računa o zaštiti njegovog identiteta i dostojanstva.“

Ovaj članak ukazuje na važnost poštivanja presumpcije nevinosti, posebno kada su djeca ili maloljetnici uključeni u kaznene postupke. Novinari moraju biti oprezni da ne optužuju preuranjeno te da prilikom izvještavanja vode računa o zaštiti identiteta i dostojanstva djece koja su uključena u takve situacije. Time se štiti njihov integritet i sprječava dodatna trauma.

Članak 6.

- „U izvještavanju o tragičnim događajima, nesrećama i kriminalnim radnjama, novinari su dužni postupati s posebnom pažnjom i suzdržanošću, osobito kada su uključena djeca i maloljetnici.“
- „Medijski izvještaji o ovakvim događajima ne smiju dodatno traumatizirati žrtve niti senzacionalistički koristiti njihovu patnju.“

Ovaj članak stavlja naglasak na osjetljivost u izvještavanju o tragičnim događajima, nesrećama i kriminalnim radnjama. Kada su djeca uključena, novinari moraju postupati s posebnim oprezom kako bi izbjegli dodatno traumatiziranje žrtava. Senzacionalističko izvještavanje u ovakvim situacijama nije prihvatljivo jer može dodatno povrijediti obitelji i maloljetnike pogođene događajem.

Članak 7.

- „Novinari su dužni izvještavati točno, objektivno i potpuno. Trebaju razlikovati informacije od komentara i spekulacija, te jasno naznačiti što je činjenica, a što je mišljenje.“
- „Kada se izvještava o djeci, potrebno je posebno paziti da informacije budu provjerene i točne kako bi se izbjeglo nanošenje štete djetetu.“

Ovaj članak ističe potrebu za točnim, objektivnim i potpunim izvještavanjem, s posebnim naglaskom na situacije koje uključuju djecu. Novinari moraju razlikovati činjenice od komentara ili spekulacija te osigurati da su informacije provjerene i istinite. To je ključno kako bi se spriječilo nanošenje štete djeci kroz netočne ili nepotpune informacije.

Članak 8.

- „Novinari moraju izbjegavati senzacionalizam i nepotrebno uznemiravanje javnosti. Posebno su dužni izbjegavati senzacionalističko izvještavanje u slučajevima koji uključuju djecu.“
- „U izvještavanju o djeci, senzacionalistički pristup može imati dalekosežne posljedice za psihološki i socijalni razvoj djeteta, stoga novinari moraju pokazati odgovornost i suzdržanost.“

Ovaj članak upozorava na opasnosti senzacionalizma, posebno kada se izvještava o djeci. Senzacionalističko izvještavanje može imati dalekosežne negativne posljedice na psihološki i socijalni razvoj djeteta. Novinari su stoga pozvani da pokažu odgovornost i suzdržanost, izbjegavajući preuveličavanje ili neprimjereno prikazivanje osjetljivih tema.

Članak 9.

- „U izvještavanju o slučajevima obiteljskog nasilja, seksualnog zlostavljanja i drugih oblika zlostavljanja, novinari su dužni štititi identitet žrtava, osobito kada su žrtve djeca.“

- „Informacije koje bi mogle dovesti do identifikacije maloljetnih žrtava ili svjedoka ne smiju biti objavljene.“

Ovaj članak bavi se izvještavanjem o slučajevima obiteljskog nasilja, seksualnog zlostavljanja i drugih oblika zlostavljanja, gdje je zaštita identiteta žrtava od presudne važnosti. Kada su djeca uključena, novinari moraju biti izuzetno pažljivi kako bi spriječili otkrivanje njihovog identiteta, čime se štite od dodatne traume i društvene stigmatizacije.

Članak 10.

- „Novinari moraju uvažavati pravo na privatnost i dostojanstvo osoba o kojima izvještavaju, a posebno su dužni štititi prava i interese djece i maloljetnika.“
- „Objavljivanje podataka o maloljetnicima dopušteno je samo u slučajevima kada je to u njihovom najboljem interesu, uz prethodnu suglasnost roditelja ili zakonskog skrbnika.“

Navedeni članak naglašava poštivanje prava na privatnost i dostojanstvo, posebno kada se radi o djeci i maloljetnicima. Novinari su dužni osigurati da objavljivanje podataka o maloljetnicima bude u njihovom najboljem interesu i da se provede uz suglasnost roditelja ili zakonskog skrbnika. Ovo je ključno kako bi se zaštitilo dijete od potencijalnih negativnih posljedica izlaganja u medijima.

Članak 14.

- „Novinari moraju izbjegavati diskriminaciju bilo koje vrste, uključujući na temelju dobi, spola, rase, nacionalnosti, vjere, seksualne orijentacije, fizičkih ili mentalnih sposobnosti, te socioekonomskog statusa.“
- „Posebno je važno da novinari izbjegavaju diskriminatorno izvještavanje kada su u pitanju djeca i maloljetnici.“

Izdvojeni članak ističe potrebu za izbjegavanjem bilo kakve vrste diskriminacije u medijskom izvještavanju, uključujući diskriminaciju na temelju dobi. Posebno je važno da novinari izbjegavaju bilo kakvo izvještavanje koje bi moglo diskriminirati ili stigmatizirati djecu i maloljetnike, čime se osigurava da se prema njima postupa s poštovanjem i dostojanstvom.

4.3. UNICEF-ove smjernice

UNICEF-ove etičke smjernice za medijsko izvještavanje o djeci pružaju detaljna pravila i preporuke za novinare i medije kako bi se osigurala odgovorna i etička praksa prilikom izvještavanja o djeci. Te smjernice naglašavaju potrebu za zaštitom privatnosti djece, izbjegavanjem senzacionalizma te očuvanjem dostojanstva i prava djece u medijskom sadržaju. U ovom radu izdvojit će se neke od ključnih smjernica.

1. Zaštita privatnosti i identiteta

„Novinari trebaju osigurati da identitet djece ne bude otkriven u medijskom izvještavanju, osim ako je to nužno i u najboljem interesu djeteta, te uz izričitu suglasnost roditelja ili skrbnika.“

Ova smjernica naglašava važnost zaštite privatnosti djece u medijskom izvještavanju. Identitet djece ne smije biti otkriven bez njihove i suglasnosti njihovih roditelja ili skrbnika. Time se štiti dijete od potencijalnih rizika i štete.

2. Izbjegavanje senzacionalizma

„Novinari bi trebali izbjegavati senzacionalistički pristup u izvještavanju o djeci, posebno u slučajevima tragičnih događaja. Izvještaji trebaju biti vođeni etikom i odgovornošću prema dobrobiti djece.“

Senzacionalizam može dodatno traumatizirati djecu i njihove obitelji. Smjernica ističe potrebu za odgovornim i etičkim pristupom, bez preuveličavanja ili neprimjerenog prikazivanja teških situacija u kojima se djeca nalaze.

3. Poštovanje dostojanstva djeteta

„Svi medijski sadržaji koji uključuju djecu trebaju poštovati njihovo dostojanstvo i izbjegavati prikazivanje djece u ponižavajućim ili dehumanizirajućim situacijama.“

Ova smjernica usmjerava novinare na prikazivanje djece s poštovanjem i dostojanstvom. Prikazivanje djece u ponižavajućim situacijama ili na način koji smanjuje njihovu ljudskost nije prihvatljivo i treba ga izbjegavati.

4. Informiranje i pristupanje

„Prilikom kontaktiranja djece za medijsko izvještavanje, novinari trebaju biti jasni u vezi s namjerama i omogućiti djeci da razumiju prirodu razgovora. Svaka suglasnost treba biti dobrovoljna i informirana.“

Novinari su dužni jasno komunicirati s djecom i njihovim roditeljima o svrsi i prirodi medijskog sadržaja. Djeca trebaju imati mogućnost razumjeti i slobodno pristati na sudjelovanje u medijskim izvještajima.

5. Zaštita od iskorištavanja

„Novinari i mediji ne smiju iskorištavati djecu za postizanje svojih ciljeva, bilo da se radi o privlačenju pažnje, stvaranju profitabilnog sadržaja ili drugih koristi.“

Smjernica ističe da djeca ne smiju biti iskorištavana za komercijalne ili druge ciljeve medija. Mediji trebaju imati na umu najbolji interes djeteta i ne koristiti ga za ostvarivanje svojih interesa.

6. Osiguranje sigurnosti djeteta

„Novinari trebaju poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurali fizičku i emocionalnu sigurnost djece uključenih u medijske priloge.“ Tu se usmjerava novinare na zaštitu sigurnosti djece, uključujući njihovu fizičku i emocionalnu sigurnost. Medijski radnici trebaju poduzeti sve potrebne korake kako bi osigurali da djeca nisu izložena dodatnom riziku ili traumi.

5. NARATIVNE STRATEGIJE U NASLOVIMA

Analiza narativa je kvalitativna metoda te je stoga važno naglasiti da nema jedne ispravne interpretacije analize medijskog teksta. Prema Gillespie „pripovjedač bira koje će informacije u priči predstaviti, a koje izostaviti. Primatelj priče, sastavlja informacije koje su mu ponuđene, kao i one na koje se aludira te stvara priču prema vlastitoj mašti“ (Gillespie, Toynbee, 2006: 90). U Todorovoj analizi strukture narativa, ona se sastoji od sljedećih dijelova: izlaganje (početna ravnoteža, stanje normalnosti, stabilnosti i društvenog reda), uznemirenje (narušava se početno stanje, kreirajući neki manjak, problem), komplikacija (niz prepreka koje nastavljaju održavati stanje neravnoteže), vrhunac (trenutak konflikta, uzbuđenja ili napetosti) i razrješenje (glavni akter rješava problem, postiže cilj te uspostavlja novu ravnotežu) (Gillespie, Toynbee, 2006: 97).

U svom diplomskom radu, Nikola Šimić (2017), izdvojio je osam primjera konstruktivnog narativa na temelju prikazanih šest elemenata konstruktivnog novinarstva. Oni su bazirani na elementima koje je definirao istraživački odjel škole Catherine Gyldensted pri Sveučilištu u Windesheimu. Ti narativi, kako ih navodi Šimić (2017:41- 46), su slijedeći:

1. Narativ prikazivanja rješenja

Taj tip narativa je osnovni tip priče kod konstruktivnog novinarstva. On se ne razlikuje puno od tradicionalnog pristupa izvještavanju. Započinje tako da novinar otkrije problem i prikaže sve strane događaja. Iako bi tradicionalna novinarska priča najčešće na tome stala, u ovom se pristupu prikazuje moguće rješenje problema. Prije svega je usmjeren na prikaz rješenja.

2. Narativ rješavanja problema

U drugom se narativu isto tako naglašava element rješenja nekog problema, pri čemu u tom pristupu novinar stvari uzima u svoje ruke i pokušava riješiti prikazani problem. No, brojni kritičari takvog pristupa ističu da ovaj narativ zapravo ne pripada konstruktivnom novinarstvu, pogotovo jer konstruktivno novinarstvo ne zagovara aktivizam novinara ili samo zagovaračko novinarstvo.

3. Narativ pomirenja

Ovaj narativ ima najviše konstruktivnih kriterija. Prikazuje se bolja strana društva, a paralelno s time ima potencijal angažirati građane i potaknuti ih na društvenu promjenu. Najviše do izražaja dolazi element depolarizacije, pri čemu se novinari trude ispraviti polarizacijski efekt koji se često javlja kad se izvještava o nekom sukobu ili problemu. Novinari, u navedenom trećem pristupu,

pokušavaju pronaći zajednički jezik između tradicionalno sukobljenih društvenih grupa ili pojedinaca. Šimić spominje i Haagerupovu ideju o konstruktivnoj debati kao nužno potrebnoj u suvremenoj političkoj komunikaciji, gdje tradicionalne političke debate u medijskom prostoru ne doprinose javnom dijalogu, nego služe samo kao arene sukoba.

4. Narativ budućnosti/mogućnosti

Navedeni narativ ističe priče koje su usmjerene ka budućnosti. Najčešće su to priče o vizionarskim idejama i inovacijama koje mogu imati pozitivan učinak u budućnosti. Ulrik Haagerup zapravo svojim prijedlogom dodaje i novo novinarsko pitanje – što sada? (Haagerup, 2014: 86). Odgovor na to pitanje je u skladu sa samim narativom budućnosti.

5. Narativ rehabilitacije (pozitivno o negativnome)

U konstruktivnom pristupu se petim narativom novinari služe kada žele prikazati pozitivnu stranu priče koju mediji najčešće prikazuju isključivo kao negativnu. U Europskoj uniji, u proteklih nekoliko godina, svjedočili smo narativu rehabilitacije koji je viđen u pričama o izbjeglicama. Na taj način prikazivanja njihova života u Europi, slika o njima je stavljena u kontrast s onom o ekstremističkom islamizmu.

6. Restorativni narativ

Šesti tip narativa zagovara izvještavanje o tragedijama i drugim događajima velikih razmjera - dugo vremena nakon samog događaja. Na taj način novinari će, osim negativnih aspekata tragedije, moći prikazati i snagu i otpornost ljudi koji se pokušavaju oporaviti od tragedije, odnosno pozitivnu stranu.

7. Narativ razvoja

Novinarske priče nastale korištenjem narativom razvoja prikazuju napredak zajednice u nekom njezinom pogledu. Iako je sličan narativu prikazivanja rješenja, on ne prikazuje specifično rješenje za neki problem. Umjesto toga se prikazuju pozitivni pomaci u društvu. Ovaj narativ je u skladu s elementom „Rosling“, u pogledu sagledavanja postojeće situacije iz šire perspektive kao i isticanje pozitivnih aspekata neke promjene u društvu.

8. Narativ objašnjenja

U posljednjem, osmom narativu, pristup je da se priča o nekom problemu ispriča nakon što se sagledaju svi aspekti. Cilj je upoznati javnost s kompleksni temama. Iako ne prikazuje rješenje za određeni problem, važnost ovog narativa je u prikazivanju složenih problema o kojima se često izvještava površno. Navedeni narativ zapravo odgovara na tradicionalnu novinarsku formulu (5W+H). Riječ je o pitanjima što, gdje, kada, tko, zašto i kako, a odgovori na njih pružaju

kompletnu vijest. U konstruktivnom narativu objašnjenja, poseban se naglasak stavlja na pitanja kako i zašto.

5.1. Cilj i uzorak

Cilj ovog diplomskog rada je istražiti i usporediti načine na koje lijevi i desni mediji u Hrvatskoj, konkretno portali Narod.hr, Index.hr i Jutarnji list, oblikuju i prezentiraju medijske narative o društveno-politički osjetljivim temama. Fokus istraživanja bit će analiza medijskog izvještavanja o slučaju posvojenja djece u Zambiji kroz naslove i fotografije, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti identificiranju razlika u pristupu, tonu i interpretaciji naslova i fotografija između lijevo i desno orijentiranim medijima. Na temelju detaljne analize, cilj je razumjeti kako ideološka usmjerenost medija utječe na oblikovanje javnog mnijenja te kako različiti narativi mogu pridonijeti polarizaciji društva.

Istraživanje je podijeljeno u četiri dijela. U prvom dijelu je fokus na prvom uhićenju Hrvata u Zambiji. Uzet je članak s Jutarnjeg lista koji je prvi prenio vijest u prosincu 2022.godine, kao i četiri teksta s Narod.hr.-a, jedan s Jutarnjeg lista te jedan s Index.hr-a. U drugom dijelu se analizira medijsko izvještavanje nakon drugog uhićenja. Za analiziranje su uzeta dva teksta s Index.hr-a te po jedan članak s Jutarnjeg lista i Narod.hr-a. U trećem dijelu je fokus zadnji tjedan prije puštanja Hrvata na slobodu. U tom razdoblju se analiziraju se tri članka s Narod.hr-a, dva s Index.hr-a te jedan s Jutarnjeg lista. Na dan oslobođenja Hrvata iz zambijskog zatvora, prvoga lipnja 2023. godine, analizirano je najviše tekstova. Točnije, po tri članka sa svakog portala: Narod.hr-a, Jutarnjeg lista te Index.hr-a.

Rezultati ovog istraživanja trebali bi pridonijeti boljem razumijevanju uloge medija u društvu te ponuditi uvid u medijske strategije koje oblikuju percepciju političkih i društvenih tema u hrvatskom javnom prostoru.

5.2. Metoda analize narativa

Metodologija analize narativa pruža alat za dublje razumijevanje kako mediji konstruiraju stvarnost kroz jezik, slike i ton. U kontekstu ovog rada, analizirat ćemo medijsko izvještavanje o slučaju Zambija u 2022. godini kada su Hrvati otišli posvojiti djecu, fokusirajući se na tri medijska portala: Narod.hr (desno orijentiran), Jutarnji list (centristički/umjereno lijevo) i Index.hr (lijevo orijentiran). Cilj je usporediti razlike u narativima koje ti mediji koriste kako bi oblikovali percepciju javnosti o ovom događaju.

Za analizu su odabrani članci iz perioda pokrivanja slučaja Zambija na sva tri medija. Analiza uključuje:

- Naslove članaka: Naslovi su ključni jer imaju najveći utjecaj na prvi dojam i često oblikuju razumijevanje teme čitatelja.
- Fotografije uz članke: Vizualni elementi često pojačavaju ili mijenjaju narativ koji tekst prenosi te su stoga bitan aspekt u analizi.

1. Kategorije za analizu naslova:

- Ton: Jesu li naslovi pozitivni, negativni ili neutralni? Kako odražavaju stav medija prema događaju?
- Okvir: Koji aspekti događaja se ističu? Postoji li naglasak na pravne, etičke, moralne ili političke aspekte?
- Ključne riječi: Koje riječi ili fraze se koriste kako bi se opisali akteri (primjerice „posvojitelji“, „djeca“, „optuženi“)?

2. Elementi za analizu fotografija:

- Kompozicija: Što je u fokusu fotografija? Jesu li subjekti prikazani u pozitivnom ili negativnom svjetlu?
- Emocionalni ton: Kakve emocije fotografije pokušavaju izazvati (npr. empatiju, ljutnju, strah)?
- Simbolika: Postoji li simbolika u izboru ili obradi fotografija (npr. fotografije koje prikazuju djecu, sudske procese, Hrvate ili Zambijce)?

5.3. Analiza naslova

U knjizi „Osnove političke psihologije“ Ivana Šibera, lijevi mediji su opisani kao oni koji „naglašavaju socijalnu pravdu, ravnopravnost i ekonomske reforme koje su u korist šireg društva, a ne samo elita“ (Šiber, 2000). Ova definicija može se koristiti kao okvir za identifikaciju lijevih medija kao što je Index.hr.

Prema Peruško, Vozab i Čuvalo (2020), desni mediji „obično podržavaju politike koje favoriziraju tradicionalne vrijednosti, ekonomski liberalizam i nacionalnu suverenost te su skloni kritizirati progresivne društvene promjene i globalizaciju“ (Peruško, Vozab & Čuvalo, 2020). Ova definicija može se primijeniti na medije poput Narod.hr.

U knjizi „Hrvatski medijski sustav u europskom kontekstu“ autorice Zrinjke Peruško (2011), Jutarnji list je opisan kao medij koji zauzima centrističku poziciju na političkom spektru s blagim nagibom prema liberalnim vrijednostima. Knjiga napominje da Jutarnji list, kao jedan od glavnih dnevnih novina u Hrvatskoj, kombinira elemente političkog centra s liberalnim pogledima na

društvena pitanja. Ovaj se list često identificira s liberalno-demokratskim vrijednostima, ali nastoji zadržati umjeren ton u političkim pitanjima.

Narod.hr

- 1) Narativna strategija: Korištenje poznate ličnosti u naslovu

Zambija: Gitarist Hladnog Piva i još 7 Hrvata u pritvoru zbog sumnje na trgovinu ljudima

Ton: Senzacionalistički i alarmantan. Fokusira se na ozbiljnost situacije („pritvor“ i „sumnja na trgovinu ljudima“), a posebno ističe poznatu osobu („Gitarist Hladnog Piva“), što pojačava osjećaj šoka.

Ključne riječi: „pritvor“, „sumnja“, „trgovina ljudima“, „gitarist Hladnog Piva“. Ove riječi naglašavaju kriminalne implikacije i koriste prepoznatljivu osobu kako bi privukli pažnju.

- 2) Narativna strategija: Naglašavanje prikrivanja i uključivanje političkog aktera

Zašto mediji šute da je u Zambiji zbog sumnje na trgovinu ljudima uhićena Noah Kraljević, vijećnica Možemo?

Ton: Kritičan i optužujući. Naslov sugerira da postoji prikrivanje informacija, potičući čitatelja na preispitivanje vjerodostojnosti drugih medija

Ključne riječi: „šute“, „uhićena“, „Možemo“. Ključne riječi impliciraju zavjeru i usmjerene su na diskreditaciju političke grupacije („Možemo“) i drugih medija.

- 3) Narativna strategija: Povezivanje LGBTQ identiteta s kriminalnom radnjom

Zambija: Među pritvorenim Hrvatima i LGBTQ aktivistkinja koja je promijenila spol

Ton: Senzacionalistički, s fokusom na identitet jedne od osoba. Naglašavanje LGBTQ identiteta može izazvati reakciju kod čitatelja, ovisno o njihovim stavovima.

Ključne riječi: „pritvoreni“, „LGBTQ aktivistkinja“, „promijenila spol“. Ove riječi kombiniraju kriminalnu radnju s identitetskom politikom, što potencijalno pojačava osjećaj skandala ili kontroverze.

- 4) Narativna strategija: Fokus na političku povezanost osumnjičenih

Peternel: Ljudi povezani s Tomaševićem i Možemo! uhićeni su zbog trgovine djecom, zašto svi o tome šute?

Ton: Snažno optužujući i kritičan. Naslov cilja na političke figure i stranku „Možemo!“, sugerirajući prikrivanje informacija.

Ključne riječi: „uhićeni“, „trgovina djecom“, „svi šute“. Teške optužbe kombinirane su s retoričkim pitanjem, što implicira zavjeru i nepravdu.

Jutarnji list

- 1) Narativna strategija: Uravnoteženi pristup koji pokušava objasniti situaciju iz više perspektiva

U Zambiji uhićena četiri para iz Hrvatske, među njima i gitarist Hladnog Piva; Prijatelji: Planirali su posvojiti djecu

Ton: Umjeren i informativan. Naslov uključuje izjavu prijatelja („Planirali su posvojiti djecu“), što umanjuje težinu optužbi i humanizira situaciju.

Ključne riječi: „uhićena“, „planirali su posvojiti djecu“, „prijatelji“. Ove riječi sugeriraju dobre namjere i smanjuju percepciju krivnje.

- 2) Narativna strategija: Pružiti dodatne informacije koje mogu smiriti situaciju

Novi detalji o Hrvatima pritvorenim u Zambiji: Dva para su upisana u registar potencijalnih posvojitelja

Ton: Informativan i neutralan. Fokus je na pružanju novih informacija koje mogu ublažiti percepciju krivnje.

Ključne riječi: „novi detalji“, „pritvoreni“, „registar potencijalnih posvojitelja“. Ove riječi naglašavaju zakonitost i proceduralne aspekte situacije.

Index.hr

- 1) Narativna strategija: Usmjerenje na kritiku vlasti i naglašavanje problema u sustavuž
Ministar je jučer priznao kaos s posvajanjima. Ono što je savjetovao je nemoguće

Ton: Kritičan i polemičan. Naslov naglašava nekompetentnost vlasti i ukazuje na ozbiljne probleme u sustavu.

Ključne riječi: „priznao“, „kaos“, „nemoguće“. Ove riječi sugeriraju neorganiziranost i neefikasnost te stvaraju dojam krize.

Ovdje je korišten narativ rješavanja problema, što je jasno vidljivo iz naslova koji sugerira da je rad ministra loš. Ova analiza naslova otkriva različite narative i tonove koje koriste različiti mediji:

- **Narod.hr** koristi senzacionalističke naslove s ciljem izazivanja šoka i optužbi, često povezujući političke ili identitetske elemente sa situacijom kako bi pojačao dramatičnost.
- **Jutarnji list** pristupa uravnoteženije i informativnije, često humanizirajući priču i pružajući dodatne kontekstualne informacije koje ublažavaju percepciju krivnje.
- **Index.hr** koristi kritički i polemički ton, fokusirajući se na propuste vlasti i naglašavajući sistemske probleme.

5.3.1. Analiza naslova nakon drugog uhićenja

Jutarnji list

- 1) Narativna strategija: Naglašavanje ekskluzivnih informacija iz diplomatskih izvora

Jutarnji iz diplomatskih izvora doznao zbog čega su Hrvati u Zambiji opet odvedeni u isti zatvor

Ton: Informativan i neutralan. Naslov sugerira da članak sadrži ekskluzivne informacije koje su prikupljene iz pouzdanih izvora, čime se naglašava vjerodostojnost.

Ključne riječi: „doznao“, „diplomatski izvori“, „odvedeni“, „isti zatvor“. Ove riječi sugeriraju povjerljivost i ozbiljnost situacije.

Narod.hr

- 1) Narativna strategija: Upotreba riječi kao što su „afera“ i „nove optužbe“

Afera Zambija: Osmero Hrvata vraćeno opet u zatvor u Ndoli, zambijski portal javlja o novim optužbama

Ton: Senzacionalistički i alarmantan. Fokus na „novim optužbama“ i ponovnom zatvaranju naglašava težinu situacije, stvarajući osjećaj krize.

Ključne riječi: „afera“, „vraćeno“, „zatvor“, „nove optužbe“. Ove riječi služe za stvaranje napetosti i pojačavaju dojam skandala.

Index.hr

1) Narativna strategija: Naglašavanje uloge hrvatskog državljanina u privođenju

Hrvati u Zambiji ponovno privedeni jer ih je prijavio hrvatski državljanin

Ton: Kritičan i intrigantan. Naslov otkriva uzrok privođenja, sugerirajući izdaju ili nepravdu koju je počinio hrvatski državljanin.

Ključne riječi: „privedeni“, „prijavio“. Ove riječi impliciraju ozbiljnu situaciju s mogućim elementom izdaje.

2) Narativna strategija: Fokus na masovno sudjelovanje Hrvata u diskusijama

Hrvati masovno pišu po zambijskim portalima, ovo su komentari

Ton: Informativan s elementom fascinacije. Naslov sugerira zanimljivu situaciju gdje Hrvati masovno sudjeluju u online diskursu.

Ključne riječi: „masovno pišu“, „komentari“. Ove riječi naglašavaju aktivnost i široki interes, stvarajući sliku o velikoj uključenosti Hrvata.

- **Jutarnji list** koristi neutralan i informativan ton, oslanjajući se na povjerljive izvore kako bi naglasio vjerodostojnost izvještaja.
- **Narod.hr** preferira senzacionalistički pristup, naglašavajući skandalozne aspekte i optužbe koji dodatno dramtiziraju situaciju.
- **Index.hr** često koristi kritički i intrigantan ton, fokusirajući se na konfliktne aspekte priče koje naglašavaju napetost i složenost situacije.

Ovi izbori u tonovima, ključnim riječima direktno utječu na način na koji čitatelji percipiraju događaje, naglašavajući različite aspekte iste priče prema ideološkoj orijentaciji medija.

5.3.2. Analiza naslova u zadnjem tjednu prije puštanja na slobodu

Narod.hr

1) Narativna strategija: Naslov koristi strategiju insinuacije, postavljajući pitanje koje može izazvati negativne reakcije

Je li homoseksualno-transrodni par Kraljević dobio 1327 eura od države zbog situacije u kojoj su se našli u Zambiji?

Ton: Sumnjičav i potencijalno kritičan. Postavljanjem pitanja, naslov izaziva sumnju u opravdanost financijske pomoći te sugerira da se situacija može smatrati nepravdom ili kontroverznom.

Ključne riječi: „homoseksualno-transrodni par“, „dobio“, „1327 eura“, „država“. Te riječi usmjeravaju čitatelja na seksualnu orijentaciju i rodni identitet para, implicirajući da je to relevantno za pitanje financijske pomoći.

2) Narativna strategija: Strategija naslova je diskreditirati osumnjičene

Novi pokušaj pranja imidža zambijske osmorke: Jedno dijete dan prije uhićenja dovedeno iz Zambije u Hrvatsku – što to dokazuje

Ton: Senzacionalistički i kritičan. Naslov sugerira da su pokušaji obrane i opravdavanja „zambijske osmorke“ manipulativni, naglašavajući neiskrenost u njihovim postupcima.

Ključne riječi: „novi pokušaj“, „pranja imidža“, „što to dokazuje“. Ove riječi impliciraju neiskrenost i pokušaj zavaravanja javnosti, te stavljaju u pitanje legitimnost radnji uključenih osoba.

3) Narativna strategija: Strategija je osramotiti medije i pokazati njihovu nesposobnost ili pristranost

Hrvatski mediji opet se osramotili: Ivan Pernar ipak svjedoči na sudu u Zambiji

Ton: Kritičan i osuđujući prema hrvatskim medijima. Naslov naglašava da su mediji pogriješili, što ih prikazuje kao neprofesionalne i neodgovorne.

Ključne riječi: „osramotili“, „ipak“, „svjedoči“. Ove riječi sugeriraju da su mediji pogrešno izvještavali, što dodatno narušava njihovu vjerodostojnost.

Jutarnji list

1) Narativna strategija: Naslov koristi dramtizaciju

Pernar izbjegao zatvor, obrana ga pokopala: Pred sud došla djeca koju su trebali posvojiti Hrvati

Ton: Dramatizirajući i informativan. Naslov prikazuje Pernara u kontekstu poraza („pokopala“), dok ističe važnost dolaska djece na sud, što pojačava emocionalni utjecaj.

Ključne riječi: „izbjegao zatvor“, „obrana pokopala“, „djeca“, „posvojiti“. Ove riječi sugeriraju napetost i dramatičnost situacije, uz fokus na ključne trenutke u slučaju.

Index.hr

1) Narativna strategija: Strategija naslova je polarizirati javnost i izazvati snažne emocionalne reakcije

Benčić: Pernar je zlo

Ton: Ekstreman i emocionalan. Naslov koristi jednostavnu, ali snažnu izjavu koja nosi jaku moralnu osudu.

Ključne riječi: „zlo“. Ova riječ stvara snažnu, negativnu emocionalnu reakciju i implicira da je Pernar moralno neispravan.

2) Narativna strategija: Strategija je osuditi instrumentalizaciju tragedije

Mile Kekin: Sablaznjen sam i šokiran, tragediju u Zambiji koriste za političke bodove

Ton: Kritičan i emotivan. Naslov prikazuje osjećaje poznate osobe (pjevač Mile Kekin), naglašavajući moralnu osudu onih koji koriste tragediju u političke svrhe.

Ključne riječi: „sablaznjen“, „šokiran“, „tragedija“, „političke bodove“. Ove riječi stvaraju sliku moralne neispravnosti onih koji koriste situaciju za političku dobit.

Ova analiza naslova otkriva kako različiti mediji koriste specifične narativne strategije kako bi oblikovali percepciju javnosti:

Narod.hr koristi senzacionalistički i kritički ton, često usmjeren na izazivanje sumnje i diskreditiranje aktera u priči. Ovi naslovi često impliciraju neiskrenost i manipulaciju od strane pojedinaca ili institucija.

Jutarnji list balansira između dramatizacije i informativnog izvještavanja, s naglaskom na ključne događaje koji pojačavaju emocionalni učinak na čitatelje.

Index.hr koristi polarizirajuće i emotivne izjave koje često dolaze od poznatih osoba, s ciljem izazivanja snažnih moralnih osuda i stvaranja jasnih pozitivnih ili negativnih stavova kod publike.

Razlike u tonovima i izboru ključnih riječi reflektiraju ideološke pozicije i namjere svakog medija, dok se čitatelju prezentiraju različite verzije iste priče s ciljem oblikovanja percepcije u skladu s uređivačkom politikom.

5.3.3. Dan kada su oslobođeni uhićeni Hrvati

Index.hr

1) Narativna strategija: Strategija naslova je polarizirati publiku i moralno diskreditirati protivnike

Glavašević: Krvavi politički poeni, te ljude nikad nije zanimala istina, samo gaženje

Ton: Oštar i optužujući. Naslov sugerira da su određeni akteri spremni koristiti bilo koja sredstva, uključujući „krvave političke poene“, kako bi ostvarili svoje ciljeve, bez obzira na istinu ili moralne principe.

Ključne riječi: „krvavi politički poeni“, „nikad nije zanimala istina“, „gaženje“. Ove riječi evociraju snažne emocije, sugerirajući brutalnost i neiskrenost.

2) Narativna strategija: Strategija naslova je naglasiti osobnu uključenost Ivana Pernara

Pernar: Dao sam sve od sebe da ih osude, nisam uspio

Ton: Provokativan i priznan. Naslov naglašava Pernarovu predanost i priznanje neuspjeha, što može izazvati znatiželju kod čitatelja.

Ključne riječi: „dao sam sve od sebe“, „osude“, „nisam uspio“. Ove riječi sugeriraju trud i predanost uz neuspjeh, što može izazvati empatiju ili kritiku prema Pernaru.

3) Narativna strategija: Smiriti javnost i pokazati da vlasti preuzimaju kontrolu nad situacijom

Ministar Piletić: Organizirat ćemo najbrži mogući prijevoz iz Zambije, bit će i djeca

Ton: Odlučan i smirujući. Naslov prenosi poruku da se situacija aktivno rješava te implicira uspješan ishod.

Ključne riječi: „najbrži mogući prijevoz“, „bit će i djeca“. Ove riječi naglašavaju hitnost i ozbiljnost situacije, ali i sugeriraju pozitivno rješenje.

Narod.hr

1) Narativna strategija: Informirati čitatelje o pravnom razvoju situacije

Sutkinja pustila Hrvate na slobodu zbog nedovoljno dokaza: Mediji tvrde da se vraćaju u Hrvatsku s djecom

Ton: Informativan, ali s dozom sumnje. Naslov naglašava pravnu osnovu za puštanje Hrvata na slobodu, ali korištenje riječi „mediji tvrde“ implicira mogućnost neizvjesnosti u vezi s povratkom djece.

Ključne riječi: „pustila“, „nedovoljno dokaza“, „mediji tvrde“, „vraćaju se s djecom“. Ove riječi ističu pravnu komponentu slučaja i impliciraju da medijska izvješća možda nisu sasvim pouzdana.

2) Narativna strategija: Ojačati narativ o korupciji i nejednakosti u pravosudnom sustavu

Mnogi Zambijci nezadovoljni presudom Hrvatima: Novac sve može – platili su sustav

Ton: Kritičan i optužujući. Naslov implicira korupciju i nepravdu, sugerirajući da je novac utjecao na presudu u korist Hrvata.

Ključne riječi: „nezadovoljni“, „novac sve može“, „platili su sustav“. Ove riječi naglašavaju percepciju nepravde i korupcije, implicirajući da je pravda izmanipulirana novcem.

3) Narativna strategija: Strategija je istaknuti odgovornost vlasti za propuste tijekom slučaja

Vlada se ekspresno oglasila o presudi iz Zambije: Prisjetite se svih propusta u ovih šest mjeseci

Ton: Kritičan i podsjećajući. Naslov ističe brzu reakciju Vlade, ali također implicira da je bilo brojnih propusta tijekom cijelog procesa.

Ključne riječi: „ekspresno oglasila“, „presuda“, „prisjetite se“, „propusta“. Ove riječi sugeriraju da, iako je reakcija Vlade brza, iza nje se kriju ozbiljni problemi i propusti u radu institucija.

Jutarnji list

1) Narativna strategija: Mobilizirati javnost i vlasti na promjene u naslovu

Slučaj Zambija morao bi natjerati hrvatske vlasti da hitno uredi sustav i riješe golemi problem

Ton: Pozivajući na akciju i kritičan. Naslov sugerira da trenutna situacija zahtijeva hitne reforme u sustavu, implicirajući da postoje ozbiljni nedostaci.

Ključne riječi: „morao bi natjerati“, „hitno“, „uredi sustav“, „golemi problem“. Ove riječi ukazuju na potrebu za hitnom akcijom i naglašavaju ozbiljnost postojećih problema.

2) Narativna strategija: Humanizirati priču i istaknuti emocionalnu patnju protagonista u naslovu
Ovo je bilo apsurdno, od stresa sam izgubila zube. Sada samo želim vidjeti Damira kod kuće

Ton: Emotivan i osoban. Naslov naglašava osobnu patnju i stres povezane s cijelim slučajem, što izaziva empatiju kod čitatelja.

Ključne riječi: „apsurdno“, „stres“, „izgubila zube“, „želim vidjeti Damira“. Ove riječi evociraju emocionalnu reakciju, fokusirajući se na ljudsku stranu priče i osobnu cijenu koju su protagonisti platili.

3) Narativna strategija: Strategija naslova je privući pažnju čitatelja naglašavanjem neobičnosti i važnosti događaja

Hrvatski veleposlanik otkrio detalje iz sudnice: Kad su ta djeca ušla, svjedočili smo nevjerojatnom prizoru

Ton: Zanimljiv i dramatičan. Naslov sugerira da se dogodilo nešto izvanredno i neočekivano u sudnici, što budi znatiželju kod čitatelja.

Ključne riječi: „otkrio detalje“, „nevjerojatan prizor“, „ta djeca“. Ove riječi naglašavaju posebnost situacije i ukazuju na dramatične okolnosti, čime se stvara očekivanje da je nešto izuzetno važno otkriveno.

Zaključak analize naslova je da Index.hr koristi provokativne i polarizirajuće naslove kako bi izazvao reakciju i potaknuo raspravu, Narod.hr naglašava korupciju, nepravdu i pravnu nesigurnost, koristeći sumnjičav i kritički ton prema pravosudnom sustavu, medijima i vlastima, dok Jutarnji list balansira između emotivnih i analitičkih pristupa, fokusirajući se na ljudsku stranu priče i isticanje potreba za reformama unutar sustava. Naslovi Index.hr-a često uključuju osobne izjave i emocionalno nabijen sadržaj, fokusirajući se na političke borbe, kontroverzne izjave i emocionalne reakcije aktera u priči. Ovaj portal teži naglašavanju konflikta i političke dimenzije slučaja.

Naslovi Narod-hr-a često sugeriraju prikrivene motive i impliciraju da su događaji u Zambiji rezultat sustavne korupcije ili nesposobnosti. Portal teži da čitateljima prenese osjećaj sumnje u službene izvore informacija i da ih potakne na preispitivanje službenih narativa.

Naslovi Jutarnjeg lista su smireniji i više usmjereni na dugoročne posljedice slučaja, poput potrebe za poboljšanjem sustava posvajanja djece i reformama pravosuđa. Ovaj portal naglašava važnost razumijevanja dubljih sustavnih problema koji su doveli do ovakvih situacija.

5.4. Analiza fotografija

Fotografije su moćan alat za formiranje javnog mnijenja jer djeluju na podsvjesnoj razini, često prije nego što je čitatelj svjestan samog teksta. Vizualni elementi mogu potaknuti emocije, poput suosjećanja ili ljutnje i tako usmjeriti čitateljeve stavove i mišljenja. U kontekstu političkih tema, kao što su slučajevi posvajanja djece iz Zambije, fotografije mogu biti posebno osjetljive i djelovati kao sredstvo za promociju ili diskreditaciju određenih političkih pozicija ili ideologija. Fotografije u medijima djeluju na više razina. Prije svega, one doprinose vjerodostojnosti i autentičnosti priče te tako čine informacije opipljivijima i emocionalno snažnijima za čitatelje. Vizualna reprezentacija može snažno utjecati na način na koji publika percipira temu, često puno brže i intenzivnije nego sam tekst.

Kao što je već spomenuto u radu, analiza fotografija je podijeljena na četiri dijela. U prvom dijelu, analiziraju se fotografije na portalima u prvom tjednu uhićenja.

JOŠ SU U PRITVORU

U Zambiji uhićena četiri para iz Hrvatske, među njima i gitarist Hladnog piva. Prijatelji: 'Planirali su posvojiti djecu'

Osam Hrvata, potvrđeno nam je u hrvatskom Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, još uvijek se nalaze u pritvoru, već 16. dan

Piše: Goran Penić Objavljeno: 23. prosinac 2023. 18:33

0 Slike 0 Foto 0 Video

Zambijske policije (ilustrativna fotografija); U krugu: Zoran Subošić

(3) Patrick Melinbarot/AFP

1

Ispod naslova nalaze se dvije fotografije. Prva prikazuje muškarca (čitatelji mogu pretpostaviti da je to gitarist spomenut u naslovu), dok druga prikazuje skupinu vojnika ili policajaca u punoj opremi, vjerojatno u Zambiji, što je također naznačeno kao ilustrativna fotografija.

Vizualni stil

Fotografija 1 je podijeljena na dva dijela. Prvi dio prikazuje osobu u koncertnom okruženju, čime se implicira povezanost s poznatom javnom osobom, dok drugi dio prikazuje ozbiljnu, sigurnosnu situaciju u Zambiji. Stil je kontrastan – s jedne strane imamo kulturni, muzički kontekst (portret izvođača), a s druge strane ozbiljnu, političku i sigurnosnu situaciju (policajci). Ovaj kontrast sugerira kombinaciju osobnog i političkog aspekta priče.

Emocionalni ton

Ton slike je ozbiljan i pomalo senzacionalistički. Naslov koristi element iznenađenja spominjući poznatu osobu („gitarist Hladnog piva“), što izaziva šok i znatiželju. Uparivanje ove osobe s vojno-policajskom slikom iz Zambije pojačava osjećaj dramatičnosti i opasnosti. Fotografija vojnika

¹ Fotografija 1: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/svijet/u-zambiji-uhicena-cetiri-para-iz-hrvatske-medu-njima-i-gitarist-hladnog-piva-prijatelji-planirali-su-posvojiti-djecu-15289191>, 30.08.2024.

također implicira ozbiljnost situacije i moguće teške posljedice. Emocionalni ton cilja na izazivanje empatije, brige, ali i šoka kod publike.

Učinak

Namjera slike je očito privući pažnju i izazvati emocionalnu reakciju. Korištenje poznate osobe u naslovu zajedno s ozbiljnim vizualima sigurnosnih snaga sugerira težinu situacije i podiže napetost oko teme posvajanja djece u Zambiji. Ova kombinacija može biti namijenjena senzacionalizmu, da se dobije što više klikova i dijeljenja članka. Učinak slike je stvaranje osjećaja hitnosti, empatije prema uhićenim osobama, ali i zabrinutosti za situaciju u kojoj su se našli.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Zambija: Gitarist Hladnog piva i još 7 Hrvata u pritvoru zbog sumnje na trgovinu djecom

Objavljeno: 30. prosinca 2023. u 19:30

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Rašićima iz auta pokazivao tri prsta
30. listopada 2023. u 06:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je geneza sukoba u Domovinskom pokretu
30. listopada 2024. u 20:00
- Lovrić o Tomaševićevom iznženju sa stadionom u Kranjčevci: Zašto ne gradi...
29. listopada 2024. u 19:20
- Stranitelj kojem je policija došla na vrata zbog najjeftinija HOS-a: Imam...
29. listopada 2024. u 15:15
- Vrček: Vatrogasna vježbe s majmunskim boginjama u Europi
30. listopada 2024. u 07:49

Zambija: policija je 7. prosinca uhitila četiri para iz Hrvatske. Osumnjičeni su za trgovinu ljudima, odnosno trgovinu djecom, kako navodi *Jutarnji list*. Naime, iz susjedne države, Kongo, u Zambiju su došli s 4 djece. Djeca su u dobi od jedne do tri godine. Nakon privođenja 8 Hrvata, brigu o djeci preuzela je Socijalna skrb.

2

2 Fotografija 2: <https://narod.hr/svijet/zambija-gitarist-hladnog-piva-i-jos-7-hrvata-u-pritvoru-zbog-sumnje-na-trgovinu-ljudima>, 30.08.2024.

Na fotografiji 2 se vidi dio policijskog automobila. Pozadina je zamagljena i ne daje dodatne informacije o mjestu radnje. Fotografija je generička i koristi se često kao vizualni prikaz za vijesti vezane uz policijske aktivnosti ili kriminalne istrage.

Vizualni stil

Vizualni stil je jednostavan i fokusiran na glavni objekt – policijsko svjetlo. Fotografija je oštra, profesionalna i ima neutralan ton. Korištenje plave boje svjetla asocira na hitnost, zakon i red te policijsku intervenciju. Ova fotografija nema osobnih elemenata kao što su ljudska lica ili scene koje bi mogle izazvati dodatne emocije.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije je ozbiljan i donekle neutralan. Korištenje slike policijskog automobila s upaljenim svjetlom stvara osjećaj hitnosti i ukazuje na formalnu situaciju, potencijalno kriminalnu istragu ili sigurnosni događaj. Emocionalno, fotografija može izazvati osjećaj nelagode ili zabrinutosti kod čitatelja zbog same tematike članka, koji spominje sumnju na trgovinu djecom.

Namjera i učinak

Namjera korištenja ove fotografije je pojačati ozbiljnost situacije koja se spominje u članku - pritvor Hrvata u Zambiji zbog sumnje na trgovinu djecom. Fotografija dodatno naglašava kriminalni aspekt priče i može utjecati na percepciju čitatelja o ozbiljnosti optužbi. Fotografija ima funkciju pojačavanja osjećaja opasnosti i nužnosti zakonskog djelovanja.

Gitarist Hladnog piva među osmero Hrvata uhićenih u Zambiji. Pokušali posvojiti djecu

Index Vijesti
19:09, 23. prosinca 2022.

Aerodrom na kojem su parovi uhićeni; Zoran Subošić (u krugu)
Foto: Screenshot/YouTube.Borna Filic/PIXSELL

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

- 2 min** Radić izašao iz DP-a: 'Dobio sam preko tisuću ispisanica, osnovat ćemo novu stranku'
- 5 min** Pao sustav na Demerju, na Lučkom kilometarska kolona
- 12 min** Nijemac podvodnom kamerom snimao голу djecu u Rovinju
- 21 min** Luka iz Srbije imao nesreću, 40 sekundi kasnije misteriozno nestao. Obitelj očajna
- 28 min** Gradonačelnica Supetra: Ni ljudski životi HDZ-u ne znače koliko fotelje

PRIKAZI JOŠ VIJESTI

3

Vizualni stil

Fotografija 3 je podijeljena na dva dijela. Prvi dio prikazuje ljude na aerodromu, s pretpostavkom da je to u Zambiji, dok drugi dio prikazuje uhićenog člana grupe Hladnog piva. Muškarac u istaknutom crvenom krugu ima čvrst pogled, a crna pozadina daje dojam ozbiljnosti situacije. Stil je i na ovoj fotografiji kontrastan – s jedne strane imamo neutralan prikaz ljudi koji čekaju na aerodromu u redu i ne izaziva negativne emocije, dok muškarac s takvim stavom i pogledom prikazuje cijelu situaciju vrlo ozbiljnom.

Emocionalni ton

Ton slike je ozbiljan i pomalo senzacionalistički. Fotografija člana benda implicira na ozbiljnost situacije. Emocionalni ton cilja na izazivanje empatije, ali i zabrinutosti.

Učinak

Namjera slike je privući pažnju i izazvati emocionalnu reakciju. Korištenje poznate osobe na naslovnoj fotografiji, zajedno s ljudima na afričkom zatvoru podiže napetost oko teme posvajanja

³ Fotografija 3., <https://www.index.hr/vijesti/clanak/gitarist-hladnog-piva-medju-osmero-hrvata-uhicenih-u-zambiji-pokusali-posvojiti-djecu/2423700.aspx>, 30.08.2024

djece u Zambiji. Ova kombinacija može biti namijenjena senzacionalizmu, da se dobije što više klikova i dijeljenja članka upravo zbog prikaza jednog od uhićenog Hrvata koji je poznata osoba.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZORA VLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Podrži Narod.hr svojom donacijom

Zašto mediji šute da je u Zambiji zbog sumnje na trgovinu ljudima uhićena Noah Kraljević, vijećnica Možemo?

Objava: Škorpilović / Večernji list • 27. prosinca 2022. u 21:50

f t G+ P

Na silici: Noah Pintarić prije i nakon sumiranja hormona zbog kojeg je utvrdio da je i brat. Foto: sestrina zvezdica, Gali

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri psta
20. kolovoza 2024. u 09:08
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je genca sukoba u Domovinskom pokretu
20. kolovoza 2024. u 20:50
- Lovrić o Tomaševićevom kažnjenu sa stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
20. kolovoza 2024. u 19:38
- Branitelj kojem je policija došla na vrata zbog najjeptica HOS-a: Imam...
20. kolovoza 2024. u 13:45
- Vrićić: Vatrogasna vježba s majmumskim boginjama u Europi
20. kolovoza 2024. u 07:40

4

Vizualni stil

Fotografija 4 je podijeljena na dva dijela. Prvi dio prikazuje uhićenog Noahu Kraljevića prije promjene roda, dok drugi dio prikazuje Kraljevića nakon tranzicije kada je postao muškarac s bradom. Na obje fotografije je prikazan u blagom stilu, na drugoj čak i s poluosmijehom.

Emocionalni ton

Ton slike je relativno neutralan. Na fotografijama se ne daje naslutiti ozbiljnost situacije oko posvajanje djece. S obzirom na to da je fotografija 4 objavljena na desničarskom portalu, čitatelji tog portala bi mogli imati negativne emocije po pitanju transrodne osobe.

⁴ Fotografija 4: <https://narod.hr/hrvatska/zasto-mediji-sute-da-je-u-zambiji-zbog-sumnje-na-trgovinu-ljudima-uhicena-noah-kraljevic-vijecnica-mozemo>, 30.08.2024.

Učinak

Namjera slike je privući pažnju i izazvati emocionalnu reakciju. S obzirom na to da je fotografija objavljena na desničarskom portalu, čitatelji tog portala bi mogli imati negativne emocije po pitanju transrodne osobe.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Hrvatska | Sabor i uređivač

Peternel: Ljudi povezani s Tomaševićem i 'Možemo' uhićeni su zbog trgovine djecom – zašto svi o tome šute?!

Objavljeno 24. kolovoza 2024. u 10:25

f t g+ p

Foto: Palfi, Fotomontazha: Narod.hr

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Kaštelima iz auta polakzvio tri prsta
30. kolovoza 2024. u 08:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je geniza sukoba u Domovinskom pokretu
30. kolovoza 2024. u 20:00
- Lovrić o Tomaševićevom kašnjenju sa stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
24. kolovoza 2024. u 14:30
- Branitelj kojemu je policija došla na vrata zbog najljepšica HOS-a: Imam...
24. kolovoza 2024. u 13:05
- Vrčec: Vatrogasna vježba s majmumskim boginjama u Europi
30. kolovoza 2024. u 07:49

5

Vizualni stil

Fotografija 5 je podijeljena na dva dijela. Prvi dio prikazuje predsjednika saborskog Kluba DP-a Igora Peternela, a drugi članove stranke Možemo! – Ivanu Kekin i zagrebačkog gradonačelnika Tomislava Tomaševića s majicom stranke koja je vrlo vidljiva. Članovi stranke Možemo! su prikazani nasmiješeni što implicira da je tema pozitivna, a zapravo uopće nije. Iza leđa Peternela vidljiv je dio postera Domovinskog pokreta.

Emocionalni ton

⁵ Fotografija 5: <https://narod.hr/hrvatska/peternel-ljudi-povezani-s-tomasevicem-i-mozemo-uhiceni-su-zbog-trgovine-djecom-zasto-svi-o-tome-sute>, 30.08.2024.

Ton slike je relativno pozitivan. Nasmiješeni ljudi na fotografiji čitatelje mogu navesti na mišljenje da je u pitanju pozitivan tekst i da se obrađuje topla tema.

Učinak

S obzirom na to da su na fotografijama isključivo političari, implicira se da je tema od velikog političkog značaja. Pogotovo jer je namjerno izabrana fotografija na kojoj je zagrebački gradonačelnik, što podiže ozbiljnost na još jednu višu razinu. Na fotografijama su zapravo ljudi sukobljenih političkih stavova, što može izgledati kao rivalstvo između dvije političke struje. Ni na koji način se ne mogu fotografije povezati da je u pitanju zapravo tema posvajanje djece u DR Kongo.

J premium vijesti sport j2 kultura video novao scena pretplata

TRAJE ISTRAGA

Novi detalji o Hrvatima pritvorenim u Zambiji: 'Dva para su upisana u Registar potencijalnih posvojitelja'

Ministarstvo nije zaprimilo zahtjeve potencijalnih posvojitelja iz Republike Hrvatske za posvojenje djece iz Konga

Pis: Mirela Lilek Objavljeno: 29. prosinac 2022. 14:30

Share Like Email

Ilustracija
© Maxson Wusamamu/AFP

6

Vizualni stil

Fotografija 6 prikazuje afričkog policajca uz veliku pošiljku.

Emocionalni ton

⁶ Fotografija 6: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/novi-detalji-o-hrvatima-privorenim-u-zambiji-dva-para-su-upisana-u-registar-potencijalnih-posvojitelja-15290749>, 30.08.2024.

Ton fotografije je pomalo zastrašujući jer je u fokusu afrički policajac koji miče konopac s velike pošiljke. Izaziva strah i intrigu.

Učinak

Iako je tema članka posvajanje djece, na fotografiji je prikaz pošiljke što pomalo aludira da se djeca šalju kao neki predmet, a ne prave osobe.

INDEX HR

NASLOVNICA VIJESTI SPORT MAGAZIN OGLASI RECEPTI OSTALO

Vijesti Najnovije Najčitnije Hrvatska Zagreb Regija EU Svijet Znanost Crna kronika Komentari Novac Afere

Ministar je jučer priznao kaos s posvajanjima. "Ono što je savjetovao je nemoguće"

Index Vijesti, Hina
19:28, 12. siječnja 2023.

Foto: Profimedia, Index

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

- 4 min Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obraćaju se
- 11 min Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji
- 26 min Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona
- 48 min Profesor filozofije o moliteljima na ulici: Jesu li oni svjesni Isusovog nauka?
- 1 h Kina i Filipini međusobno se optužuju za sudaranje brodovima u Južnom kineskom moru

7

Vizualni stil

Fotografija koristi kontrast između političke figure ministra rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i djece iz Afrike, što naglašava ozbiljnost i senzacionalizam teme. Vizual se čini formalnim, ali istovremeno vrlo emocionalnim, s namjerom izazivanja snažne reakcije kod publike.

Emocionalni ton

7 Fotografija 7: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/ministar-je-jucer-priznao-kaos-s-posvajanjima-ono-sto-je-savjetovao-je-nemoguće/2428573.aspx>, 30.08.2024.

Sedma fotografija ima ton koji implicira krizu i nesposobnost, pozivajući se na osjećaje empatije i ljutnje zbog kaosa u sustavu posvajanja.

Učinak

Navedena fotografija želi prikazati Vladu kao nesposobnu i izazvati javnu reakciju protiv sustava posvajanja, što može dovesti do pritiska na političke aktere i poticanja promjena.

U drugom dijelu analize, promatraju se naslovi nakon drugog uhićenja Hrvata u Zambiji.

8

Vizualni stil

Osma fotografija ima kolaž snimaka zaslona komentara s društvenih mreža, što sugerira fokus na javno mnijenje i naglašava masovnost određenog stava. Ova vrsta vizuala djeluje neformalno, ali emocionalno.

Emocionalni ton

Prikaz snimki zaslona imaju ton koji implicira krizu i nesposobnost, pozivajući se na osjećaje empatije i ljutnje zbog kaosa u sustavu posvajanja. Jedan od komentara glasi „Znači žele otići i prodati jetru i srce od mlade i svježe krvi“ što je zastrašujuće.

⁸ Fotografija 8: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/hrvati-masovno-pisu-po-zambijskim-portalima-ovo-su-komentari/2436456.aspx>, 30.08.2024

Učinak

Fotografija želi prikazati Vladu kao nesposobnu i izazvati javnu reakciju protiv sustava posvajanja, što može dovesti do pritiska na političke aktere i poticanja promjena. Uredništvo Index.hr-a je izabrao isključivo komentare koji ne idu u korist uhićenim Hrvatima što snažno sugerira da su htjeli izazvati određenu reakciju kod čitatelja. Iako se inače zamagljuju imena ljudi koji ostavljaju komentare, u ovom slučaju je uredništvo portala odlučilo namjerno ostaviti imena ljudi.

The screenshot shows the top of a news article on the Index.hr website. The navigation bar includes categories like 'NASLOVNICA', 'VIJESTI', 'SPORT', 'MAGAZIN', 'OGLASI', 'RECEPTI', and 'OSTALO'. The main headline is 'Hrvati u Zambiji ponovno privedeni jer ih je prijavio hrvatski državljani'. Below the headline, it says 'Index Vijesti' and 'Zadnja nadopuna: 16:07, 07. veljače 2023.'. There is a photo showing a group of people walking, with a man in a red vest in the foreground. To the right of the photo is a sidebar with a list of other news items under the heading 'NAJNOVIJE'.

Index Vijesti
Zadnja nadopuna: 16:07, 07. veljače 2023.

Foto: Emica Elvedj/PIXSELL

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

- 8 min Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obračaju se
- 15 min Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji
- 30 min Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona
- 52 min Profesor filozofije o moliteljima na ulici: Jesu li oni svjesni Isusovog nauka?
- 1 h Kina i Filipini međusobno se optužuju za sudaranje brodovima u Južnom kineskom moru

9

Vizualni stil

Fotografija ima dokumentarni karakter, snimljena je u prirodnom okruženju bez očitih vizualnih efekata. Boje su neutralne, ali s naglašenim kontrastom između crvene jakne jednog od protagonista i općenito prigušenih tonova ostatka slike. Stil je jednostavan i fokusiran na ljude, s naglaskom na trenutnu akciju ili događaj.

Emocionalni ton

⁹ Fotografija 9: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/hrvati-u-zambiji-ponovno-privedeni-jer-ih-je-prijavio-hrvatski-drzavljanin/2436100.aspx>, 30.08.2024.

Emocionalni ton devete fotografije je ozbiljan i pomalo tjeskoban. Lica ljudi na slici izražavaju brigu i koncentraciju, što se poklapa s temom članka koji se bavi hitnim i osjetljivim pitanjem povratka iz Zambije.

Učinak

Namjera ove fotografije jest informirati čitatelje o aktualnim događajima vezanim uz povratak ljudi iz Zambije, ali i stvoriti osjećaj ozbiljnosti i hitnosti. Fotografija djeluje kao sredstvo za prikazivanje stvarne situacije i emocija uključenih osoba, potičući čitatelja na suosjećanje i razumijevanje težine situacije. Učinak na čitatelja je povećanje svijesti o kompleksnosti i hitnosti situacije, kao i osjećaj da su uključene osobe u ozbiljnom i neizvjesnom položaju.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Hrvatska

Afera Zambija: Osmero Hrvata vraćeno opet u zatvor u Ndoli; zambijski portal javlja o novim optužbama

Objavio vpp - 7. veljače 2023. u 16:02

f t G+ p

MWESANTU.COM

Freed eight Croatians re-arrested on unknown charges.
BARELY a day after walking to freedom, the eight Croatians who we...

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri prsta
30. kolovoza 2024. u 16:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je geneza sukoba u Domovinskom pokretu
30. kolovoza 2024. u 20:00
- Lovrić o Tomaševićem kašnjenju sa stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
29. kolovoza 2024. u 19:30
- Branitelj kojem je policija došla na vrata zbog...
29. kolovoza 2024. u 19:30

10

Vizualni stil

¹⁰ Fotografija 10: <https://narod.hr/hrvatska/afere-zambija-osmero-hrvata-vraceno-opet-u-zatvor-u-ndoli-zambijski-portal-javlja-o-novim-optuzbama>, 30.08.2024.

Fotografija je snimljena u dokumentarnom stilu, s fokusom na osumnjičene Hrvate. Kompozicija je jednostavna, bez upotrebe očitih vizualnih efekata, što dodatno naglašava realnost situacije. Kadriranje je takvo da su svi akteri na slici jasno vidljivi, što omogućuje gledatelju da se usredotoči na osobne reakcije i interakcije među njima.

Emocionalni ton

Svi akteri izgledaju kao da su u iščekivanju daljnjih događanja, s naglaskom na osjećaj neizvjesnosti i zabrinutosti. Fotografija 10 ne prikazuje izravno drastične emocije poput tuge ili očaja, ali ukupni dojam je napet i pun iščekivanja, što se može povezati s naslovom članka koji naglašava ponovno uhićenje i dodatne optužbe. Ton je neutralan, ali dovoljno sugestivan da izazove osjećaje zabrinutosti i sažaljenja prema prikazanim osobama.

Učinak

Korištenje fotografije ima za cilj dodatno naglasiti dramatičnost vijesti i potaknuti ljude na daljnje čitanje. Implicitno se sugerira ozbiljnost situacije, što može imati učinak povećanja interesa publike za daljnji razvoj priče. Okruženje i neutralni, dokumentarni stil fotografije stvaraju realističnu i pomalo hladnu atmosferu, koja može izazvati osjećaj zabrinutosti kod čitatelja.

U trećem dijelu, analiziraju se fotografije članka u zadnjem tjednu prije puštanja na slobodu.

Doniraj za Narod.hr
Želiš li i dalje
izlaziti?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024 HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Hrvatska **Udruženje Danka**

Je li homoseksualno/transrodni par Kraljević dobio 1327 eura od države zbog situacije u kojoj su se našli u Zambiji?

Objavio [Ivana Jajlović](#) · 5. lipnja 2023. u 08:30

f t g+ p

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Kaštelima iz asata pokazivao tri prsta
30. kolovoza 2023., u 16:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je genaza sukoba u Domovinskom pokretu
30. kolovoza 2023., u 10:00
- Lovrić o Tomaševićevom kažnjenju sa stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
29. kolovoza 2023., u 17:30
- Branitelj kojem je policija došla na vrata zbog najepicne HOS-a: Imam...
29. kolovoza 2023., u 13:45
- Vrčke: Vatrogasna vježba s majmumskim boginjama u Europi
30. kolovoza 2023., u 07:44

Foto: Reuters, GfR, mrežna stranica narod.hr

Vizualni stil

Vizualni kontrast između opuštenog, neformalnog selfija i ozbiljnije, formalne slike službenika stvara poziciju koja sugerira razliku između osobne dobrobiti i odluke vladajućih.

Emocionalni ton

Emocionalni ton je pomiješan; nasmijana lica na selfiju sugeriraju sreću ili olakšanje, što može imati za cilj humanizirati osobe u članku.

Učinak

Namjera je vjerojatno postaviti pitanje legitimnosti ili pravednosti naknade dodijeljene paru, što bi moglo odgovarati konzervativnim pogledima koji propituju državnu potporu LGBTQ+ osobama. Kontrast između fotografije na kojoj su ljudi sretni i kritičkog naslova mogao bi imati za cilj izazivanje nelagode ili neodobravanja među čitateljima, propitkujući je li takva potpora opravdana.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Podrži Narod.hr svojom donacijom

Novi pokušaj pranja imidža zambijske osmorke: Jedno dijete dan prije uhićenja dovedeno iz Zambije u Hrvatsku; što to dokazuje?

Ostalo: 30. svibnja 2023. u 14:40

Facebook Twitter Google+ Print

SKLUZIVNO Posvojila dijete u R Konga, Zambiju je napustila dan prije uhićenja Hrvata

Reportaža: narod.hr, izvori: Srećka Jakić, Sun PH Zambie

Prisiljen provokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri prsta
30. listopada 2024. u 19:00

Analiza Viktora Peterlića: Ovo je geneza sukoba u Domovinskom pokretu
30. listopada 2024. u 16:00

Lovrić o Tomaševićevom kašnjenju sa stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
29. listopada 2024. u 14:30

Branitelj kojem je policija došla na vrata zbog najepnija HOS-a: Imam...
30. listopada 2024. u 13:15

Vrčec: Vatrogasna vježba s majmuskim boginjama u Europi
30. listopada 2024. u 07:49

Frendica.online

¹¹ Fotografija 11.; <https://narod.hr/hrvatska/je-li-homoseksualno-transrodni-par-kraljevic-dobio-1327-eura-od-drzave-zbog-situacije-u-kojoj-su-se-nasli-u-zambiji>, 30.08.2024.

Vizualni stil

Fotografija 1 koristi uglavnom neutralne tonove, s naglaskom na crvenu i crnu boju na povećanom dijelu naslovnice 24 sata. Crvena boja se često koristi za privlačenje pažnje i stvaranje osjećaja hitnosti ili opasnosti. Fotografija je centrirana, s fokusom na grupu ljudi, dok povećani prikaz naslovnice 24 sata dodatno naglašava važnost vijesti i unosi element drame.

Emocionalni ton

Izrazi lica su ozbiljni, što može sugerirati zabrinutost, nesigurnost ili napetost. Nema osmijeha niti opuštenosti, što dodatno pridonosi ozbiljnom tonu. Kombinacija ozbiljnih izraza lica, neutralnih tonova i naglašenih naslova sugerira atmosferu sumnje, kontroverze ili konflikta.

Učinak

Fotografija i tekst zajedno stvaraju osjećaj hitnosti i ozbiljnosti u vezi s temom o posvajanju djece iz Zambije. Fotografija naglašava ključne elemente priče – skupinu ljudi uključenu u događaj i medijsku pokrivenost, dok tekst sugerira sumnju u vjerodostojnost ili motive uključenih strana. Ovaj vizualni i tekstualni spoj potiče čitatelja na kritičko razmišljanje i preispitivanje informacija. Prikaz naslovnice drugog portala (24 sata) unutar glavne slike može implicirati međusobnu kritiku ili ukazivanje na različite interpretacije istog događaja između različitih medija. Zgrada u pozadini djeluje neutralno, ali i službeno, sugerirajući da se radnja odvija u kontekstu pravnog pitanja.

¹² Fotografija 12: <https://narod.hr/hrvatska/novi-pokusaj-pranja-imidza-zambijske-osmorke-jedno-dijete-dan-prije-uhicenja-dovedeno-iz-zambije-u-hrvatsku-sto-to-dokazuje>, 30.08.2024.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Slike

Hrvatski mediji opet se osramotili: Ivan Pernar ipak svjedok na sudu u Zambiji

Objavljeno: 26. listopada 2023. u 11:14

Foto: sennika zabolna

Iako hrvatski mediji već danima pišu kako je Ivan Pernar skinut s liste svjedoka u Zambiji, on danas ipak svjedoči protiv optuženih za trgovinu djecom.

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri prsta
30. listopada 2023. u 10:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je geneza sukoba u Domovinskom pokretu
30. listopada 2023. u 10:00
- Lovrić o Tomaševićevom kašnjenju na stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
29. listopada 2023. u 14:30
- Branitelj kužem je policija došla na vrata zbog najljepnica HOS-a: Imam...
29. listopada 2023. u 13:45
- Vrišćek: Vatrogasna vježba s majmumskim boginjama u Europi
30. listopada 2023. u 07:40

Vizualni stil

Fokus fotografije je na grupi muškaraca koji su očito uključeni u formalnu komunikaciju ili dogovor. Fotografija je simetrično komponirana, s fokusom na centar gdje se odvija ključna interakcija.

Emocionalni ton

Lica muškaraca nisu jasno vidljiva, što otežava interpretaciju njihovih emocija. Međutim, njihovo držanje i grupiranje sugeriraju formalnost i ozbiljnost situacije. Fotografija stvara osjećaj formalnosti i važnosti.

Učinak

Fotografija se koristi kako bi vizualno prikazala temu članka koji se odnosi na svjedočenje Ivana Pernara na sudu u Zambiji. Fokus je na naglašavanju formalnog konteksta i kontrasta između različitih medijskih izvještaja. Fotografija naglašava važnost i ozbiljnost događaja. Zgrada u pozadini djeluje monumentalno i formalno, što dodatno naglašava važnost pravnog okvira unutar kojeg se odvija radnja. Politicar Ivan Pernar je na fotografiji fotografije, što implicira njegovu ulogu u događaju. No, muškarci, za koje se vjeruje da su povezani sa slučajem, su mu okrenuti leđima te se Pernar drži po strani i sluša te promatra što se događa. Time bi se moglo zaključiti kako Pernar nije do te mjere bitan u komunikaciji sa zambijskim vlastima.

SHOW U ZAMBIJI

Pernar izbjegao zatvor, obrana ga pokopala: Pred sud došla djeca koju su trebali posvojiti Hrvati!

Pernar je napao branitelja Kalandanyju da mu stavlja riječi u usta

Pisac: Goran Penić Objavljeno: 26. svibnja 2023. 10:00

Share Print Email

Noah i Ivona Krajević (lijevo), Ivan Pernar dolazi svjedočiti na sud u Zambiji (desno)

(i) Statfance Zula

13

Vizualni stil

Fotografija je podijeljena na dvije manje fotografije postavljene jedna do druge. Prva se fokusira na dvoje ljudi koji se kreću, dok druga pokazuje dvojicu muškaraca u razgovoru, sugerirajući formalnu ili pravnu atmosferu. Ovaj stil prikazivanja naglašava interakciju između ljudi i prostora u kojem se nalazi sudski postupak, fokusirajući se na pojedince uključene u događaj.

Emocionalni ton

Emocionalni ton je neutralan do blago ozbiljan, bez vidljivih izraza tuge, sreće ili bilo kakve jake emocije. Prikaz ljudi koji hodaju i razgovaraju pred zgradom stvara atmosferu koja sugerira da se radi o važnom, ali rutinskom pravnom postupku. Desna fotografija, na kojoj je Ivan Pernar je manja, što bi mogla biti odluka uredništva da Pernara umanjiti kao subjekta koji ima snažan utjecaj.

Učinak

¹³ Fotografija 13: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/pernar-izbjegao-zatvor-obrana-ga-pokopala-pred-sud-dosla-djeca-koju-su-trebali-posvojiti-hrvati-15339708>, 30.08.2024.

Namjera fotografije se čini kao informiranje čitatelja o ključnim događajima u sudskom postupku, s naglaskom na kontroverzne aspekte. Ovaj način prezentacije može privući pažnju čitatelja koji traže dramatične vijesti i razotkrivanja u političkom ili pravnom kontekstu. Može se gledati kao skretanje pozornosti na pravnu dramu i izazivanje interesiranja javnosti za kompleksnost slučaja, uz implicitnu kritiku ili preispitivanje postupaka uključenih strana.

INDEXHR NASLOVNICA VIJESTI SPORT MAGAZIN OGLASI RECEPTI OSTALO

Vijesti Najnovije Najčitanije Hrvatska Zagreb Regija EU Svijet Znanost Crna kronika Komentari Novac **Afere**

Benčić o Pernaru: Nismo imali prilike susretati se s takvim namjernim, ciljanim zlom

Hina
17:29, 31. svibnja 2023.

Foto: Hina, Facebook

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

- 2 min** VIDEO Čipe: Peternel je starcima i ženama vikao "Smeća, smeća"
- 11 min** Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obračuju se
- 18 min** Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji
- 33 min** Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona
- 55 min** Profesor filozofije o moliteljima na ulici: Jesu li oni svjetsni Isusovog nauka?

14

Vizualni stil

Vizualni stil je jednostavan i fokusiran na dva lica, što stvara dojam osobne konfrontacije. Političarka Sandra Benčić je prikazana s izraženom gestikulacijom, što sugerira angažiranost ili strast prema temi o kojoj govori. Političar Ivan Pernar, s druge strane, ima neutralan izraz lica, čime se postiže kontrast između emocija i neutralnosti. Kontrast između boja također naglašava razliku u stavovima ili tonovima između dvoje ljudi.

¹⁴ Fotografija 14: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/bencic-pernar-je-zlo/2467827.aspx>, 30.08.2024.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije izražava snažnu kritiku. Fotografija Benčić s izraženom facijalnom ekspresijom dodatno pojačava osjećaj važnosti njezine poruke. Ton je kritičan i osuđujući prema Pernaru, stvarajući atmosferu sukoba.

Učinak

Namjera ove fotografije je prikazati oštar sukob mišljenja, gdje se jedna strana (Benčić) prikazuje kao borac za pravdu i moral, dok se druga strana (Pernar) prikazuje kao potencijalni antagonist. Cilj je izazvati emocionalnu reakciju kod čitatelja, potičući ih da zauzmu stranu u ovoj raspravi. Efekt je polarizirajući, gdje čitatelji mogu osjećati snažnu podršku Benčić ili osudu Pernara, ovisno o njihovim već postojećim stavovima.

The screenshot shows the top navigation bar of the Index.hr website with categories like NASLOVNICA, VIJESTI, SPORT, MAGAZIN, OGLASI, RECEPTI, and OSTALO. Below the navigation is a secondary menu with regional and topical links such as Hrvatska, Zagreb, Regija, EU, Svijet, Znanost, Crna kronika, and Novac. The main headline reads: "Mile Kekin: Sablažnjen sam i šokiran. Tragediju u Zambiji koriste za političke bodove". Below the headline, it says "Index Vijesti" and "22:32, 23. svibnja 2023.". A video player is embedded, showing a man (Mile Kekin) speaking. To the right of the video is a sidebar with a "NAJNOVIJE" section listing several news items with their durations: "VIDEO Čipe: Peternel je starcima i ženama vikao 'Smeća, smeća'", "Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obraćaju se", "Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji", "Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona", and "Profesor filozofije o moliteljima na ulici: Jesu li oni svjeani Isusovog nauka?". At the bottom of the sidebar is a button that says "PRIKAŽI JOŠ VIJESTI".

Na fotografiji je prikazan Mile Kekin, bivši frontmen poznatog hrvatskog rock benda Hladno pivo, u studijskom okruženju, tijekom intervjua ili gostovanja na televiziji.

Vizualni stil

Fotografija je snimljena u kontroliranom studijskom okruženju, što sugerira profesionalnu produkciju. Boje su relativno neutralne, s fokusom na Kekinovo lice, što dodatno naglašava njegovu emocionalnu reakciju. Korišten je krupni plan, što pojačava intimnost scene i gledatelju omogućuje fokus na njegovu ekspresiju. Vizualni stil podržava ozbiljan ton intervjua.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije je ozbiljan i pomalo uznemiren. Kekinovo lice odražava šokiranost i zgražanje, što je u skladu s naslovom članka koji naglašava njegovu emocionalnu reakciju. Njegova emocija može izazvati slične osjećaje kod publike, potičući empatiju i kritičko promišljanje.

Učinak

Namjera fotografije je pojačati kredibilitet i emocionalni naboj Kekinove izjave o političkom korištenju tragedije u Zambiji. Prikazivanje Kekina u ozbiljnom tonu može imati za cilj naglasiti autentičnost njegovih osjećaja i stavova, te potaknuti čitatelja na suglasje s njegovim stavovima. Kroz ozbiljan i emotivan prikaz Mile Kekina, fotografija je u službi izazivanja emocionalne reakcije kod čitatelja, kao i poticanja kritike prema onima koji, prema članku, koriste tragediju za stjecanje političkih bodova.

¹⁵ Fotografija 15: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/mile-kekin-sablaznjen-sam-i-sokiran-tragediju-u-zambiji-koriste-za-politicke-bodove/2465846.aspx>, 30.08.2024.

I posljednji dio istraživanja, četvrti, analizira se na dan kada su uhićeni Hrvati oslobođeni – prvog lipnja 2023. godine.

INDEX HR NASLOVNICA VIJESTI SPORT MAGAZIN OGLASI RECEPTI OSTALO

Vijesti Najnovije Najčitnije Hrvatska Zagreb Regija EU Svijet Znanost Crna kronika Komentari Novac **Afere**

Glavašević: Krvavi politički poeni. Te ljude nikad nije zanimala istina, samo gaženje

Hina
14:25, 01. lipnja 2023.

Foto: Emica Elvedji/PIXSELL

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

- 2 min** VIDEO Čipe: Peternel je starcima i ženama vikao "Smeća, smeća"
- 12 min** Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obraćaju se
- 18 min** Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji
- 34 min** Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona
- 55 min** Profesor filozofije o moliteljima na ulici: Jesu li oni svjesni Isusovog nauka?

PRIKAŽI JOŠ VIJESTI

16

Vizualni stil

Fotografija je snimljena u neformalnom, reportažnom stilu, bez očiglednog fokusiranja na pojedince, što doprinosi osjećaju anonimnosti i generalizacije situacije. Boje su prigušene, a dominantni su tonovi bijele i crne, što vizualno oslikava kontrast između različitih strana u sukobu. Stil fotografije naglašava kolektivnu dinamiku i neizvjesnost.

Emocionalni ton

¹⁶ Fotografija 16: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/glavasevic-krvavi-politicki-poeni-te-ljude-nikad-nije-zanimala-istina-samo-gazenje/2468058.aspx>, 30.08.2024.

Emocionalni ton fotografije je napet i ozbiljan. Prikazana scena sugerira trenutak čekanja ili rasprave, potencijalno vezane uz važnu ili kontroverznu odluku.

Učinak

Namjera ove fotografije je stvoriti snažan dojam političkog sukoba i nepravde. Fotografija koja prikazuje ljude okrenute leđima može simbolizirati nepoznatost, distancu ili nevoljkost da se preuzme odgovornost. Učinak na čitatelja je poticanje osjećaja ogorčenosti ili podrške jednoj strani, ovisno o čitateljevom prethodnom stavu prema temi.

INDEX HR NASLOVNICA VIJESTI SPORT MAGAZIN OGLASI RECEPTI OSTALO

Vijesti Najnovije Najčitanije Hrvatska Zagreb Regija EU Svijet Znanost Crna kronika Komentari Novac Afere

Pernar: Dao sam sve od sebe da ih osude. Nisam uspio

Index Vijesti
12:39, 01. lipnja 2023.

Foto: Borna Filic/PIXSELL

NAJNOVIJE **NAJČITANIJE** **VEZANO**

- 3 min** VIDEO Čipe: Peternel je starcima i ženama vikao "Smeđa, smeđa"
- 12 min** Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obračaju se
- 19 min** Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji
- 34 min** Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona
- 58 min** Profesor filozofije o moliteljima na ulici: Jesu li oni svjesni Isusovog nauka?

PRIKAŽI JOŠ VIJESTI

17

Vizualni stil

¹⁷ Fotografija 17: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/pernar-dao-sam-sve-od-sebe-da-ih-osude-nisam-uspio/2468000.aspx>, 30.08.2024.

Fotografija se fokusira na Ivana na Pernara, dok su ljudi u prvom planu zamućeni. To stavlja naglasak na Pernara kao glavnu figuru, dok se publika percipira kao sekundarna, više u funkciji davanja konteksta nego kao individualni subjekti. određeni kontrast između Pernarove tamne odjeće i svjetlije pozadine, što ga čini vizualno dominantnim elementom.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije je ozbiljan, s dozom frustracije ili rezignacije, što je u skladu s naslovom članka koji sugerira neuspjeh u njegovim naporima. Pernarov izraz lica može izazvati empatiju kod gledatelja, stavljajući fokus na osobnu borbu i predanost cilju, iako s priznanjem neuspjeha.

Učinak

Namjera ove fotografije je prikazati Pernara kao predanog, ali frustriranog političara, koji se suočava s neuspjehom. Fotografija ima za cilj izazvati reakciju kod čitatelja koja bi mogla biti kombinacija empatije i razumijevanja njegovog položaja. U kontekstu lijevo orijentiranog medija poput Index.hr-a, fotografija može služiti za humanizaciju Pernara, prikazujući ga kao nekoga tko se, unatoč svojim kontroverzama, iskreno trudio postići određeni cilj, ali je bio spriječen u tom nastojanju.

Ministar Piletić: Organizirat ćemo najbrži mogući prijevoz iz Zambije, bit će i djeca

Index Vijesti
12:35, 01. lipnja 2023.

Foto: Emica Elvedji/PIXSELL

NAJNOVIJE NAJČITANIJE VEZANO

- 1 min** Slavni koriste jeftine suplemente NAD za pomlađivanje. Koliko su učinkoviti?
- 3 min** VIDEO Čipe: Peternel je starcima i ženama vikao "Smeća, smeća"
- 12 min** Radić izgubio DP i dramatično otišao. Izabrani Penava i Čipe, obračaju se
- 19 min** Radić nakon što je izgubio DP: Stranka više ne postoji
- 35 min** Napad bespilotnim letjelicama diljem Ukrajine. Ukrajinci: Oborili smo 24 drona

PRIKAŽI JOŠ VIJESTI

18

Vizualni stil

Fotografija ima dokumentarni karakter, snimljena je u prirodnom okruženju bez očitih vizualnih efekata. Boje su neutralne, ali s naglašenim kontrastom između crvene jakne jednog od protagonista i općenito prigušenih tonova ostatka slike. Stil je jednostavan i fokusiran na ljude, s naglaskom na trenutnu akciju ili događaj.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije je ozbiljan i pomalo tjeskoban. Lica ljudi na slici izražavaju brigu i koncentraciju, što se poklapa s temom članka koji se bavi hitnim i osjetljivim pitanjem povratka iz Zambije.

¹⁸ Fotografija 18: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/ministar-piletic-organizirat-cemo-najbrzi-moguci-prijevoz-iz-zambije-bit-ce-i-djeca/2468019.aspx>, 30.08.2024.

Učinak

Fotografija želi stvoriti osjećaj ozbiljnosti i hitnosti. Djeluje kao sredstvo za prikazivanje stvarne situacije i emocija uključenih osoba, potičući čitatelja na suosjećanje i razumijevanje težine situacije. Učinak na čitatelja je povećanje svijesti o kompleksnosti i hitnosti situacije, kao i osjećaj da su uključene osobe u ozbiljnom i neizvjesnom položaju.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Sutkinja pustila Hrvate na slobodu zbog nedovoljno dokaza; mediji tvrde da se vraćaju u Hrvatsku s djecom

Očevje 1. 4. lipnja 2023. u 11:53

f t g+ p

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Prenaden provokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri prsta
30. kolovoza 2024. u 09:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je gena sukoba u Domovinskom pokretu
30. kolovoza 2024. u 20:00
- Lovrić o Tomaševićevom lažnjenu sa stadionom u Kranjčevićvoj: Zašto ne gradi...
29. kolovoza 2024. u 19:38
- Branitelj kojem je policija došla na vrata zbog najjeftinija HOS-a: Imam...
29. kolovoza 2024. u 13:15
- Vrčec: Vatrogasna vježba s majmunskim boginjama u Europi
30. kolovoza 2024. u 07:49

Manušić: Narod.hr, slika: Srećka Jabilara

19

Vizualni stil

¹⁹ Fotografija 19: <https://narod.hr/hrvatska/sutkinja-pustila-hrvate-na-slobodu-zbog-nedovoljno-dokaza-mediji-tvrde-da-se-vracaju-u-hrvatsku-s-djecom>, 30.08.2024.

Vizualni fokus na sudsku ili državnu zgradu postavlja legalistički i autoritativni ton. Inset slika pojedinaca, kao i na prethodnim slikama, zadržava fokus na osobnoj strani pravne drame, ali ukupna kompozicija sugerira rješenje ili zaključak pravnog postupka.

Emocionalni ton

Ton je ovdje oprezno oslobađajući. Osobe su prikazane kako slobodno hodaju, ali prigušene boje i ozbiljni izrazi lica održavaju osjećaj težine.

Učinak

Namjera je prenijeti narativ pravne i moralne dvosmislenosti. Fokusiranjem na nedostatak dovoljno dokaza, članak može imati za cilj sugerirati da, iako su osobe puštene, ostaje podtekst sumnje ili neriješenih pitanja. Ovo bi moglo poslužiti za jačanje skepticizma ili nepovjerenja u pravosudni proces ili uključene pojedince, ovisno o perspektivi čitatelja.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Vlada se ekspresno oglasila o presudi iz Zambije: Pitanja bez odgovora i propusti u ovih šest mjeseci

Objavio vpp 1. lipnja 2023. u 14:45

f t G+ p

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen prevokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri prsta**
30. kolovoza 2022. u 16:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je geneza sukoba u Domovinskom pokretu**
30. kolovoza 2022. u 16:00
- Lovrić o Tomaševićevom kašnjenju sa stadionom u Kranjčevićvoj: Zašto ne gradi...**
29. kolovoza 2022. u 14:30
- Branitelj kojemu je policija došla na vrata zbog najljepšica HOS-a: Imam...**
29. kolovoza 2022. u 13:15
- Vrčec: Vatrogasna vježba s majmunskim boginjama u Europi**
30. kolovoza 2022. u 07:44

Vizualni stil

Fotografija je formalnog karaktera s naglaskom na političke figure, što stvara ozbiljnu i službenu atmosferu. Korišten je relativno neutralan ton boja, ali s jasnim kontrastima kako bi se naglasili subjekti u prvom planu. Umetnuti krug s drugom fotografijom sugerira pokušaj povezivanja dvaju različitih trenutaka ili aspekata iste priče, naglašavajući važnost događaja u Zambiji u širem političkom kontekstu.

Emocionalni ton

Emocionalni ton je ozbiljan i prilično formalan, s naglaskom na profesionalizam i odgovornost. Izrazi lica političara, posebno premijera, impliciraju zabrinutost i težinu situacije. Umetnuta fotografija s grupom ljudi nosi element neizvjesnosti i dinamike, što može izazvati osjećaj hitnosti ili zabrinutosti kod publike.

Učinak

Namjera fotografije i članka je kritička, s fokusom na odgovornost i moguće propuste hrvatske Vlade u vezi s događanjima u Zambiji. Kombinacija fotografija sugerira dvoslojnu naraciju: s jedne strane, formalni odgovor Vlade, a s druge, situacija na terenu koja implicira dodatna pitanja i moguće kontroverze. Fotografija može biti korištena za jačanje narativa o potrebi za odgovornijim i transparentnijim vođenjem politike. Fotografija na Narod.hr-u vizualno podupire narativ članka o propustima i neodgovorenim pitanjima vezanim uz slučaj u Zambiji. Korištenjem ozbiljnih izraza lica političara i umetnutoga kruga s dodatnom fotografijom, uspješno se povezuje politička reakcija s događanjima na terenu, naglašavajući potrebu za većom transparentnošću i odgovornošću.

²⁰ Fotografija 20: <https://narod.hr/hrvatska/vlada-se-ekspresno-oglasila-o-presudi-iz-zambije-prisjetite-se-svih-propusta-u-ovih-sest-mjeseci>, 30.08.2024.

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod HR

POČETNA IZBORI 2024. HRVATSKA KULTURA SPORT ZDRAVLJE EU SVIJET DOM I OBITELJ ZANIMLJIVOSTI

Izvojni članci

Mnogi Zambijci nezadovoljni presudom Hrvatima: 'Novac sve može', 'platili su sustav'...

Dijelio 1. lipnja 2024. u 22:33

Montaža: Narod.hr, slika: dšack, slika: sloboda

Podrži Narod.hr svojom donacijom

NAJČITANIJE

- Pronađen provokator koji je u Kaštelima iz auta pokazivao tri prsta
30. kolovoza 2024. u 18:00
- Analiza Viktora Peterlina: Ovo je geneza sukoba u Domovinskom pokretu
30. kolovoza 2024. u 10:40
- Lovrić o Tomaševićevom kašnjenju sa stadionom u Kranjčevićevoj: Zašto ne gradi...
29. kolovoza 2024. u 19:30
- Branitelj kojemu je policija došla na vrata zbog najepnija HOS-a: Imam...
29. kolovoza 2024. u 17:45
- Vrhlec: Vatrogasna vježba s majmumskim boginjama u Europi
30. kolovoza 2024. u 17:45

21

Vizualni stil

Upotreba zambijske zastave kao pozadine i kružna fotografija ljudi u prvom planu naglašava napetost između Zambije i uključenih pojedinaca. Fotografija je kadrirana na način koji ističe sukob nacionalnosti, stvarajući vizualni kontrast koji sugerira konflikt.

Emocionalni ton

Ton je konfliktni i nezadovoljan. Ozbiljni izrazi lica osoba na slici, u kombinaciji sa zambijskom zastavom, impliciraju narativ napetosti i kontroverze.

Učinak

Namjera iza ove fotografije se čini kao provociranje osjećaja nacionalne nepravde ili nepravednosti općenito, moguće da bi se potaknuli patriotski ili obrambeni osjećaji među

²¹ Fotografija 21: <https://narod.hr/svijet/mnogi-zambijci-nezadovoljni-presudom-hrvatima-novac-sve-moze-platili-su-sustav>, 30.08.2024.

hrvatskim čitateljima. Pozicioniranje Zambijaca kao kritičnih prema sudskoj odluci može imati za cilj izazivanje skepticizma prema pravednosti ili legitimnosti pravosudnog postupka.

J premium vijesti sport kultura video novac scena pretplata

KRAJ AGONIJE

Slučaj Zambija morao bi natjerati hrvatske vlasti da hitno urede sustav i riješe golemi problem

Ovo što je dosad ponudio resorni ministar Marin Piletić nije rješenje, niti će suštinski išta promijeniti

Piše: Ivanka Toma Objavljeno: 01. lipanj 2023. 16:49

Share Post Email

Hrvatski posvojitelji stižu na sud u Ndoli

Jutarnji List

22

Vizualni stil

Vizualni stil fotografije je dokumentaristički, s naglaskom na realističan prikaz situacije. Korištena je dnevna svjetlost, bez očigledne manipulacije bojama ili kontrastima, što daje autentičan i neutralan ton slici. Fotografije su povezane kao sekvenca, što doprinosi osjećaju kontinuiteta i naracije – prikazani su ljudi u pokretu, kao da su snimljeni tijekom trenutka izlaska ili dolaska. Taj stil pruža osjećaj stvarnosti i neposrednosti.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije je ozbiljan i pomalo tmuran. Izrazi lica ljudi odaju dojam umora, stresa ili zabrinutosti, što može biti rezultat dugotrajnog procesa ili teške situacije s kojom su se suočili.

²² Fotografija 22: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/slucaj-zambija-morao-bi-natjerati-hrvatske-vlasti-da-hitno-urede-sustav-i-rijese-golemi-problem-15341878>, 30.08.2024.

Činjenica da su svi u pokretu može dodatno naglasiti osjećaj težine situacije i nužnosti rješavanja problema. Ton fotografije implicira hitnost i potrebu za djelovanjem.

Učinak

Namjera fotografije je istaknuti ozbiljnost situacije u kojoj se ovi ljudi nalaze, vjerojatno u kontekstu pravnog ili administrativnog problema u Zambiji. Fotografija djeluje kao vizualni podsjetnik na izazove s kojima se suočavaju te osobe, ali i na širi problem koji članak želi adresirati – nesposobnost hrvatskih vlasti da adekvatno riješe problematične sustave. U kontekstu Jutarnjeg lista, koji često zauzima kritički stav prema političkim i društvenim problemima, ova fotografija ima za cilj podržati narativ o potrebi za hitnim i efikasnim djelovanjem od strane hrvatskih vlasti. Učinak je da čitatelju prenese osjećaj ozbiljnosti i hitnosti situacije, te potakne kritičko razmišljanje o učinkovitosti državnih institucija

J premium vijesti sport i2 kultura video novost scena pretplata

OBITELJI POSVOJITELJA

'Ovo je bilo apsurdno, od stresa sam izgubila zube... Sada samo želim vidjeti Damira kod kuće'

Apsolutno pušem i na hladno. Poučen iskustvom, dok ih ne vidim, ne vjerujem. Uopće nemam informaciju kad bi mogli stići - kaže nam brat Zorana Subošića

Piše: Mirjana Magić Objavljeno: 01. lipanj 2023. 13:04

Share Post Email

Mirjana Magić
Drapix

23

Vizualni stil

23 Fotografija 23: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/ovo-je-bilo-apsurdno-od-stresa-sam-izgubila-zube-sada-samo-zelim-vidjeti-damira-kod-kuce-1534176>, 30.08.2024.

Fotografija je snimljena u dokumentarnom stilu, s naglaskom na trenutni događaj i reakcije prisutnih osoba. Boje su prirodne i nema vidljivih efekata ili filtara. Umetnuta slika u gornjem lijevom kutu, koja prikazuje starije žene, dodatno pojačava emocionalni aspekt članka, stvarajući poveznicu između osobe koja govori i događaja koji se prikazuje.

Emocionalni ton

Emocionalni ton fotografije je težak i ozbiljan. Grupa ljudi na slici izgleda zabrinuto i napeto, što odgovara općem tonu članka koji se fokusira na patnju i stres kroz koje prolaze uključene osobe. Umetnuta slika starijih žena dodatno pojačava osjećaj zabrinutosti i emocionalne boli.

Namjera i učinak

Namjera ove fotografije, zajedno s pratećim tekstom, jest potaknuti empatiju čitatelja prema osobama uključenim u događaj. Vizualna kombinacija ljudi koji izlaze iz autobusa i zabrinutih starijih žena služi kao sredstvo za pojačavanje drame situacije. Učinak na čitatelja je stvaranje osjećaja solidarnosti i suosjećanja s ljudima koji su prikazani kao žrtve složene i nepravdne situacije.

Fotografija, uz prateći tekst, djeluje kao sredstvo za usmjeravanje čitateljeve pažnje prema emocionalnim aspektima priče, dok istovremeno naglašava ozbiljnost i potencijalnu nepravdu s kojom se suočavaju osobe uključene u slučaj.

AGONIJA U ZAMBIJI

Hrvatski veleposlanik otkrio detalje iz sudnice: 'Kad su ta djeca ušla, svjedočili smo nevjerojatnom prizoru...'

Još se ne zna kada će se Hrvati sa svojom djecom vratiti u Hrvatsku jer iz Ndole nema letova svaki dan

Foto: L.I. Objavljeno: 01. lipanj 2023. 19:43

Share Print Email

Dario Klesić, drugi tajnik veleposlanstva RH u Pretoriji (lijevo) i Tomislav Bošnjak, veleposlanik RH u Egiptu (desno)

© Statfance Zulaj

24

Vizualni stil

Korištenje poslovnog odijela daje dojam važnosti i može sugerirati da su muškarci uključeni u neki ozbiljan posao ili razgovor. Rasvjeta je prirodna ili bliska prirodnoj, što dodatno naglašava realizam i autentičnost prikazane situacije.

Emocionalni ton

Emocionalni ton slike može se opisati kao ozbiljan. Odsutnost izraženih emocija na licima muškaraca može ukazivati na ozbiljnost teme koja se obrađuje, osobito s obzirom na kontekst

²⁴ Fotografija 24: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/hrvatski-veleposlanik-otkrio-detalje-iz-sudnice-kad-su-ta-djeca-usla-svjedocili-smo-nevjerojatnom-prizoru-15341894>, 30.08.2024.

razgovora o posvajanju djece i sudskim postupcima. Drži se ton distanciranosti, što može imati za cilj održavanje profesionalnog stava prema ozbiljnom pitanju.

Učinak

Namjera ove slike može biti pokazivanje ozbiljnosti i važnosti tema povezanih s posvajanjem djece, kao i procesima koji se odvijaju u sudovima. Prikazivanje ambasadora ili poslovnih osoba može sugerirati da su u pitanju važni razgovori i odluke koje utječu na živote djece. Učinak koji bi slika mogla imati na publiku može biti povećanje svijesti o temi te poziv na pažnju i daljnje razmatranje etičkih i pravnih pitanja vezanih uz posvajanje djece.

Zaključno, Portal Narod.hr često koristi fotografije koje imaju tendenciju naglašavanja ozbiljnosti situacije, posebno kada je riječ o nacionalnim interesima i identitet, Jutarnji list više naglašava autentičnost i ozbiljnost situacije, s fokusom na informiranje čitatelja, a ne na izazivanje ekstremnih emocionalnih reakcija, dok portal Index.hr je sklon korištenju fotografija koje izazivaju snažne emocionalne reakcije, bilo da je riječ o empatiji, ljutnji ili senzacionalizmu.

6. ZAKLJUČAK

Portal Index.hr često koristi naslove koji su kritičniji prema institucijama i vlastima, ističući političke borbe, izjave političara i ljudska prava. S druge strane, Narod.hr koristi naslove koji su kritičniji prema hrvatskim akterima uključenim u slučaj, s naglaskom na potencijalnu korupciju i moralna pitanja. Jutarnji list se, iako se može smatrati centrističkim, više fokusira na sustavne probleme, ali također pokazuje blage kritike prema institucijama, što ne odudara značajno od lijevo orijentiranih medija. Fotografije ne prikazuju direktnu empatiju prema Hrvatima, već se fokusiraju na formalnost i ozbiljnost situacije u člancima Narod.hr-a, čime se potencijalno stvara distanciran i kritičan stav prema njima. Lijevo orijentirani portali, prema priloženoj analizi, doista prikazuju fotografije koje su empatičnije prema uhićenim Hrvatima, dok desno orijentirani portali koriste fotografije koje ih prikazuju u ozbiljnijem, formalnijem pa čak i kritičnijem svjetlu. Vizualni stilovi i tonovi tih fotografija jasno odražavaju različite pristupe prema prikazu situacije u Zambiji, što je u skladu s političkom orijentacijom tih medija.

Index.hr i Jutarnji list često pristupaju temi iz perspektive međunarodnog pravosuđa i ljudskih prava, naglašavajući pravne aspekte slučaja i problematiku sustava posvajanja. S druge strane, Narod.hr pristupa temi kroz prizmu moralnih pitanja i potencijalne zloupotrebe, naglašavajući sumnje u legalnost postupaka i kritiku aktera uključenih u slučaj, često s moralizirajućim tonom.

Lijevo orijentirani portali kao što su Index.hr i Jutarnji list često oblikuju narativ na način da izazivaju empatiju prema uhićenim Hrvatima i kritiziraju sustav koji je doveo do ove situacije. Njihovi naslovi često naglašavaju nesposobnost Vlade, prikazuju uhićene kao žrtve birokracije ili političkih igara te vijesti prikazuju senzacionalistički kako bi izazvali emocije i suosjećanje čitatelja. Desno orijentirani portali poput Narod.hr-a nerijetko oblikuju narativ s većim naglaskom na kritiku postupaka uhićenih Hrvata ili sustava posvajanja u cjelini. Njihovi naslovi mogu naglašavati negativne aspekte situacije, poput mogućih nepravilnosti u procesu posvajanja te nastoje prikazati događaje u Zambiji u ozbiljnijem, neutralnijem ili kritičnijem svjetlu.

Najčešće perspektive uključuju kritiku Vlade, empatiju prema uhićenima te fokus stavljaju na nepravdu ili nesposobnost sustava. Vizualni sadržaji, poput fotografija, često naglašavaju humanitarnu dimenziju situacije, prikazujući uhićene Hrvate kao žrtve okolnosti. Perspektive koje se pojavljuju na desno orijentiranim portalima češće uključuju sumnju u motive ili postupke

uhićenih, naglašavanje zakonskih ili moralnih pitanja vezanih uz posvajanje iz Afrike te kritiku lijevih političkih figura ili institucija. Vizualni sadržaji mogu biti ozbiljniji, neutralniji i manje fokusirani na izazivanje empatije.

Ton lijevih portala je često emocionalniji, s izraženijim izborom riječi koji naglašava nepravdu, empatiju i kritiku prema sustavu. Naslovi mogu koristiti izraze poput „nepravda“, „tragedija“, ili „nesposobnost“ kako bi pojačali osjećaj hitnosti i potrebe za promjenom. Ton desnih portala je obično ozbiljniji, formalniji, i manje senzacionalistički. Izbor riječi može biti oprezniji, s naglaskom na zakonitost, odgovornost i objektivnost. Naslovi mogu koristiti izraze poput „istraga“, „odgovornost“ ili „sumnja“ kako bi naglasili važnost poštivanja pravila i procedura.

Vizualni sadržaji na lijevo orijentiranim portalima često su usmjereni na izazivanje empatije i suosjećanja prema uhićenima. Korištenje krupnih planova lica, emocionalnih izraza i senzacionalističkih elemenata pridonosi oblikovanju percepcije u kojoj su uhićeni Hrvati žrtve sustava ili nepravde. Vizualni sadržaji na desno orijentiranim portalima obično su neutralniji ili čak kritičniji. Fotografije mogu prikazivati događaje u širem kontekstu, bez emocionalnih naglasaka ili mogu naglasiti ozbiljnost situacije kroz formalne i distancirane prikaze glavnih aktera.

Glavni akteri (posvojitelji) na lijevo orijentiranim portalima često su prikazani kao žrtve situacije ili kao oni koji se suočavaju s nepravdom. Fotografije su obično usmjerene na izazivanje empatije prema njima, naglašavajući njihove pozitivne osobine ili patnju kroz koju prolaze.

Na desno orijentiranim portalima, posvojitelji mogu biti prikazani s više kritičnosti. Njihovi postupci mogu biti dovedeni u pitanje, a naglasak može biti stavljen na potencijalne nepravilnosti u procesu posvajanja ili na kontroverze koje ih okružuju. Fotografije su manje usmjerene na izazivanje empatije i više na objektivno ili čak skeptično prikazivanje same situacije.

Analiza medijskog izvještavanja o slučaju posvajanja djece u Zambiji na portalima različitih političkih orijentacija otkriva značajne razlike u načinu oblikovanja narativa, tona i vizualnog prikaza. Kroz detaljno istraživanje naslova, izbora riječi, emocionalnih tonova i vizualnih elemenata, vidljivo je da se lijevo i desno orijentirani portali razlikuju u svojim pristupima prezentaciji ovog kompleksnog i osjetljivog slučaja.

Lijevo orijentirani portali, poput Index.hr-a usmjereni su na izazivanje empatije prema uhićenim Hrvatima, često koristeći emocionalne naslove i vizuale koji prikazuju posvojitelje kao žrtve sustava. Naslovi su često kritički nastrojeni prema Vladi i institucijama i naglašavaju nesposobnost sustava ili nepravdu s kojom se uhićeni Hrvati u Zambiji suočavaju. Vizualni sadržaji dodatno pojačavaju ovaj narativ, koristeći krupne planove lica, emocionalne izraze i druge senzacionalističke elemente kako bi oblikovali percepciju u kojoj su uhićeni prikazani kao nevine žrtve.

S druge strane, desno orijentirani portali, poput Narod.hr-a, ali i Jutarnjeg lista pristupaju ovoj temi s više opreza i neutralnosti. Naslovi su manje emotivni i više usmjereni na zakonitost, odgovornost i objektivnost, često dovodeći u pitanje postupke uhićenih ili naglašavajući potencijalne nepravilnosti u procesu posvajanja. Vizualni sadržaji na desnim portalima su obično manje senzacionalistički, s fokusom na ozbiljne i formalne prikaze situacije, čime se izbjegava prekomjerno izazivanje emocionalnih reakcija kod publike.

Ove razlike u medijskom izvještavanju imaju veliki utjecaj na oblikovanje javne percepcije o temi posvajanja djece u Zambiji. Lijevo orijentirani portali, svojom retorikom i vizualnim stilom, potiču čitatelje na suosjećanje i kritički odnos prema sustavu, dok desno orijentirani portali pružaju distanciraniji i objektivniji prikaz situacije, naglašavajući važnost zakonitosti i odgovornosti.

Zaključno, analiza pokazuje kako politička orijentacija medija može značajno utjecati na oblikovanje narativa o kompleksnim društvenim temama, poput posvajanja djece u inozemstvu. Različiti pristupi lijevih i desnih portala ne samo da odražavaju njihove političke stavove, već i aktivno oblikuju način na koji javnost percipira i reagira na ovakve teme. Radom se naglašava važnost kritičkog pristupa konzumaciji medijskih sadržaja.

7. POPIS LITERATURE

1. Entman, R., Matthes, J., & Pellicano, L. (2009). Nature, sources, and effects of news framing. In K. Wahl-Jorgensen & T. Hanitzsch (Eds.), *The handbook of journalism studies* (pp. 175-190). Routledge.
2. Galician, M.-L., & Vestre, N. D. (1987). Effects of 'Good News' and 'Bad News' on Newscast Image and Community Image. *Journal of Media Studies*, 23(4), 45-60.
3. Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1-37.
4. Gillespie, M., & Toynbee, J. (2006). *Analyzing media texts*. Open University Press.
5. Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). *Comparing media systems: Three models of media and politics*. Cambridge University Press.
6. Hrvatsko novinarsko društvo. (2016). Kodeks časti hrvatskih novinara. Preuzeto s <https://www.hnd.hr/kodeks-casti>
7. Kunzick, M., & Zipfel, A. (2006). *Uvod u znanost o medijima i komunikologiju*. Zaklada Friedrich Ebert.
8. Obiteljski zakon Republike Hrvatske. (2003). *Narodne novine*, 116/2003.
9. Peruško, Z., Vozab, D., & Čuvalo, A. (2020). Comparing post-socialist media systems: The case of Southeast Europe. *Medijske studije*.
10. Šiber, I. (2000). *Politička psihologija*. Politička kultura.
11. Šimić, N. (2017). Konstruktivno novinarstvo - novi trend: mogućnosti usvajanja u suvremenoj redakciji (Diplomski rad). Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti.
12. Trussler, M., & Soroka, S. N. (2014). Consumer demand for cynical and negative news frames. *The International Journal of Press/Politics*, 19(3), 360-379.
13. UNICEF. (2020). Ethical guidelines for media reporting on children. Preuzeto s <https://www.unicef.org/documents/ethical-guidelines-media-reporting-children>
14. Zakon o elektroničkim medijima Republike Hrvatske. (2019). *Narodne novine*, 111/2019.
15. Zrinščak, S., & Črpić, M. (2016). Politička orijentacija medijskih portala u Hrvatskoj.
16. Haaška konvencija o privatnom međunarodnom pravu. (1993). *Convention of 29 May 1993 on protection of children and co-operation in respect of intercountry adoption*.

8. SAŽETAK

Analiza medijskog izvještavanja o slučaju posvajanja djece u Zambiji pokazuje značajne razlike između lijevo i desno orijentiranih portala. Vizualni prikazi također odražavaju ove političke orijentacije. Lijevo orijentirani portali koriste fotografije koje izazivaju empatiju prema uhićenima, dok desno orijentirani portali prikazuju ozbiljnije i formalnije slike, stvarajući distanciraniji i kritičniji stav prema situaciji.

Index.hr i Jutarnji list često pristupaju temi iz perspektive međunarodnog pravosuđa i ljudskih prava, naglašavajući pravne aspekte i problematiku sustava posvajanja. Naslovi su emocionalniji i fokusirani na nesposobnost Vlade, prikazujući uhićene kao žrtve birokracije i političkih igara. Narod.hr, s druge strane, pristupa temi kroz prizmu moralnih pitanja i potencijalne zloupotrebe, naglašavajući sumnje u legalnost postupaka i kritiku aktera, često s moralizirajućim tonom.

Desno orijentirani portali kritički ispituju postupke uhićenih i potencijalne nepravilnosti u procesu posvajanja, dok lijevo orijentirani portali koriste emocionalne naslove i vizuale za oblikovanje percepcije uhićenih kao žrtava. Ove razlike u pristupima i prikazima imaju značajan utjecaj na oblikovanje javne percepcije o temi posvajanja djece u Zambiji. Analiza pokazuje kako politička orijentacija medija može značajno utjecati na način na koji se kompleksne društvene teme prezentiraju i percipiraju, naglašavajući potrebu za kritičkim pristupom konzumaciji medijskih sadržaja.

Index.hr često koristi kritički ton prema institucijama i vlastima, ističući političke borbe i ljudska prava, dok Narod.hr naglašava korupciju i moralna pitanja, kritizirajući hrvatske aktere uključene u slučaj. Jutarnji list, iako centristički orijentiran, fokusira se na sustavne probleme i blagu kritiku institucija, što je više u skladu s lijevo orijentiranim medijima.

Ključne riječi: posvajanje, Zambija, djeca, vlast, mediji

Summary

The analysis of media coverage regarding the case of child adoption in Zambia reveals significant differences between left and right-oriented news portals.

Visual representations also reflect these political orientations. Left-oriented portals use photographs that evoke empathy towards the arrested individuals, while right-oriented portals present more serious and formal images, creating a more distant and critical perspective on the situation.

Index.hr and Jutarnji list often approach the issue from the perspective of international justice and human rights, emphasizing legal aspects and the problems of the adoption system. Their headlines are more emotional and focus on government incompetence, portraying the arrested as victims of bureaucracy and political games. Narod.hr, on the other hand, addresses the issue through the lens of moral questions and potential abuse, highlighting doubts about the legality of procedures and criticizing the people with Croatian citizenship included in this particular case involved, often with a moralizing tone.

Right-oriented portals critically examine the actions of the arrested and potential irregularities in the adoption process, while left-oriented portals use emotional headlines and visuals to shape the perception of the arrested as victims. These differences in approaches and portrayals significantly impact public perception of the child adoption case in Zambia. The analysis demonstrates how media political orientation can profoundly influence the presentation and perception of complex social issues, emphasizing the need for a critical approach to media content consumption. Index.hr often employs a critical tone towards institutions and authorities, highlighting political struggles and human rights, whereas Narod.hr focuses on corruption and moral issues, criticizing Croatian actors involved in the case. Jutarnji list, although centrist, concentrates on systemic problems and mild criticism of institutions, aligning with left-oriented media.

Keywords: adoption, Zambia, children, government, media